PERŞEMBE
24 NİSAN 1930
5 inci sene, No 1510
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Başmuharriri: Siirt Mebusu MAHMUT

BUGÜN
2 inci sahifede
1— "Neron,, tarihi tetkikimiz
2— Harici ve son haberler
3 üncü sahifede
1— Nafia Vekili Recep Beyin beyanatı.
2— İktısat ve Tasarrufta kadın ve erkeklerimiz.
4 üncü sahifede:
1— Felek, 2-Hikâye, 3-Roman
4- Edebiyat hayatı
5 inci sahifede:
1— Askerlik sahifesi
6 inci sahifede:
1— Polis haberleri, Ekonomi

Ziraat siyaseti

Öyle anlaşılıyor ki, devletleri en ziyade düşündüren ve meşgul eden mühim meselelerden biri de ziraat işleridir. Ziraat siyaseti yalnız bir cepheden mütalea edilebilen bir mesele değildir. Bunun iktısadî cephesi kadar, içtimaî ve siyasî cepheleri de büyük bir ehemmiyeti haizdir. Ziraat denilince ilk evvel hatıra gelen baş mahsulün, buğdayın istihsali, memleket müdafaası noktai nazarından da ehemmiyetle derpiş edilen bir muammadır. Kezalik toprağın mülkiyet ve tevzi tarzı, milletin içtimaî teşkilâtına enziyade müessir olan bir âmildir. Hemen bir çok memleketlerde ekseriyeti teşkil eden çifçi sınıfının iktısadî ve içtimaî vaziyeti bütün milletin istikbalini alâkadar eden esaslı meselelerden biridir.

İşte bu sebepler dolayısiledir ki Avrupa memleketlerinde de ziraat siyaseti devlet meşgalelerinin ilk safında bulunmaktadır. Tabiî her millet ziraat siyasetini kendi hususiyeti haline göre, kendisi için en ziyade ehemmiyeti haiz olan cephesinden mütalea etmektedir. İtalya'nın bu sütunlarda bir kaç defa mevzuu bahsettiğimiz buğday siyaseti —buğday harbi— her şeyden evvel memleket müdafaası noktai nazarından çizilmiş bir programa göre inkişaf etmiştir. Denizle çevrilmiş olan İtalya zaruret halinde rızkını kendi toprağı ile temin etmek imkânını elde etmeğe uğraşmaktadır. Buna büyük bir mikyasta muvaffak olmuştur. Sonra da İtalya köylüsü, toprağına bağlı münevver ve müreffeh bir İtalya köylüsü büyük Lâtin devletinin başlıca mesnedi telâkki edilmektedir. Fransa ve Almanya'da da ziraat işleri ve bilhassa buğday meselesi hem hükûmetleri ve hem de efkârı umumiyeyi mütemadiyen meşgul etmektedir. Fransa geçen senenin bereketli mahsulünden adeta müteessir olmuştur. Anlaşılıyor ki her hangi bir mahsulün fazla istihsal edilmiş olması başlı başına bir nimet teşkil edemiyor. Ekonomi bir çok âmillerin imtizacından mürekkep bir mefhumdur. İstihsali, ucuz istihsal, nakliyat, istihlâk gibi ekonomi hayatının diğer âmilleri ikmal etmezse bu nihayet bir buhrana, müstahsille i yeise düşüren, zarara sokan bir buhrana müncer oluyor. Fransa bu buhranın tekerrürüne meydan bırakmıyacak tedbirler üzerinde uğraşmaktadır. Almanya'da ziraatin başlıca farik vasfı bir fırka ve hükûmet meselesi teşkil etmesidir. Ziraatçilerin ve arazi sahiplerinin müdafileri nasyonalistler başta olmak üzre sağ cenah fırkalarıdır. Bu fırkaların muzaheretine istinat etmek mecburiyetinde olan bir hükûmet ziraat menfaatlerini ihmal edemez. Nitekim yeni Brüning kabinesi de bu tesir altında ziraati teşvik ve himaye edecek bir çok tedbirler almak zaruretinde kalmıştır.

Hülâsa ziraat siyaseti, bir çok cephelerden düşünülmesi lâzım gelen muğlak bir muammadır. Diğer memleketlerdeki tecrübelerden istifade edilerek göz önünde tutulan gayelere göre tam tedbirler almak bu siyasette muvaffakıyetin ilk şartıdır.

ZEKİ MESUT

Mektepliler müsabakası

50 inci hafta başladı

50 uncu hafta başlamıştır. Gazetemizde çıkan haberlerden en mühimmini seçip cumartesi akşamına kadar müsabaka memurluğuna gönderiniz.

Çocuk bayramı dün neşeli bir surette geçti

Merasime iştirak eden çocuklardan bir grup

Çocuklar dün öğleden sonra işe başladılar

Dün, çok neşeli geçti.

Çocuk vali, makamına geçti ve beyanatta bulundu...

H. Şinasi Pş. muvakkat halefine altın kalem vermiştir.

Çocuklar Taksim meydanına giderlerken

Dün çocuk haftası başladı. [illegible] fevkalâdeliğin mevcudiyeti daha sabahtan kendini hissettiriyordu: Temiz giyinmiş, yeknasak kıyafetli mektepliler gidip geliyor, tramvaylarda, vapurlarda küme küme dolaşan çocuklar nazara çarpıyordu. Günün erken saatinde başlıyan bu faaliyet, vakit geçtikçe hararetini artırarak akşam geç vakta kadar devam etti.

Çocuk Vali

Çocuk haftası merasiminin ilk safhasına öğleden evvel Fatihten başlandı. Fatih belediye binasında saat ondan itibaren çocuklar toplanmağa başlamıştı. Saat 11 e geldiği zaman otomobiller hazırlanmış, çocuklar tamamlanmıştı. Tam 11,15 de Fatihten hareket edildi.

Uzun bir dizi halinde sıralanan otomobil kafilesinin en başında askerî bir otobüse binmiş olan bando gidiyor, onu mütea kip H. Etfalin, gazetecilerin otomobilleri ilerliyor,daha sonra 25 - 30 otomobil, muhtelif şekil lerde giyinen mekteplileri geti- riyordu. Caddeler, çocuk kalabalığını seyretmek için toplanan bir kalabalıkla dolmuş bulunuyordu.

Çocuk alayı Şehzadebaşı tarikile Beyazıda geldi ve Beyazıt belediye dairesi önünde bir dakika tevakkuf edildi. Kafile Emanetin önüne geldiği zaman muavin Hâmit Bey çocukları ayakta bekliyordu. Hâmit Bey çocuklarla biraz konuştu, iki dakika süren bu tevakkuftan sonra Fırkanın önüne gidildi. Hakkı Şinasi paşa da müstakbel nesli selâmlamak için kapıya inmişti. Küçüklerin alayı Vilâyetin önüne geldiği zaman muavin Fazlı Beyin de dış kapıda beklediği görüldü.

Ankara caddesi Sirkeci yolu takip edilerek köprüye muvaselet edildiği zaman saat tam on ikiyi bulmuştu. Alay köprüyü geçerken limanda bulunan vapurlar hep bir ağızdan düdük çalmaya başladılar.

Tophaneden geçildi, Kolordunun önünde bir dakika durulduktan sonra Gümüşsuyu yolundan Taksime çıkıldı ve 27 inci ilk mektep talebesinden Pakize

(Mabati Altıncı sahifede)

Alay köprüden geçerken ve Taksim abidesi önünde

Gümrükte

İki memura işten elçektirildi

Galata gümrüğünde verilen yanlış beyanname

Bir hafta evvel Galata gümrüğünden yanlış beyanname verilerek çıkarılırken bir takım gramofon yayları yakalanmıştı Bu gramofon yayları beyannamelerde adî yay olarak gösterilmiştir.

Aldığımız malûmata nazaran gümrük idaresi bu işte alâkları ve ihmalleri görülen iki memura işten el çektirmiştir. Bu memurlar Galata gümrüğü başmuayene memuru İhsan ve muayene memurlarından Kâzım Beylerdir.

Diğer taraftan bu malların komisyoncusu Sadık Ef. hakkında da tahkikata başlanmıştır. Gümrük heyeti teftişiyesi bu işle dikkatle meşgul olmakta ve başka bir kimsenin alâkası olup olmadığını tetkik etmektedir.

Adliye vekilinin açtığı dava

Bugün Ankara mahkemesinde görülecek

Adliye vekili Mahmut Esat aleyhine açılan hakaret ve iftira davasile Haydar Rifat B. in vekil aleyhine mukabeleten ikame ettiği tasnii cürüm davasının bugün Ankara ceza mahkemesinde rüyetlerine başlanacaktır. Avukat Mahmut Esat B. Haydar Rifat B. bu davada bulunmak için dünkü trenle Ankaraya hareket etmiştir.

Adliye Vekili

Matbuat kongresi dün de toplandı

Matbuat Cemiyeti kongresi dün Cemiyet binasında ikinci içtimaını aktetti.

Raporun okunmasına geçen celsede karar verilmişti. Dün bu rapor etrafında Hakkı Tarık Bey tarafından izahat verildi.

Evvelâ bina tedariki hakkındaki fıkra aynen kabul edildi.

Mutat deniz gezintisinin bu sene Yalovaya yapılması teklif edilmişti.

Gezinti, Yalovaya mı yapılmalıdır? başka yere mi?,, mevzuu etrafında bir münakaşa oldu. Hariçten müzahir âzanın da bazı şerait altında tenezzühe iştiraki kabul edildi.

Cemiyet âzasına lokanta üc retleri, sinema ve vapur biletlerinde ve doktor vizitelerinde yaptırılan tenzilât hakkında verilen izahat üzerine âzaya tenzilât yapmağı deruhte eden doktor Niyazi İsmet, Hakkı Hayri, Şekip Habip, Fuat Kâmil, Hüseyin Kenan ve Hüseyin naşit Beylerle tenzilât yapmağı deruhte eden müesseselere teşekkür edilmesine karar verildi.

Cemiyet âzasının sigorta ettirilmesi ve diğer bazı hususat hakkında müzakere cereyan etti ve içtima Çarşambaya talik edildi.

Emanet bu işin içinden nasıl çıkacak?

Oktruva lâğvedilince..

Emanet bütçesi açığı 2,5 milyon lirayı bulacaktır

Emanet bir türlü masrafı varidatla tevzin edemiyor

Uzun müddetten beri yeni bütçe tetkikatı ile meşgul olan Cemiyeti Belediye bütçe encümeni henüz müsbet bir netice elde edememiştir. Her ne kadar yeni bütçenin varidat kısmı hazır ise de masraf kısmı hazırlanmamıştır.

Yeni sene varidatında 200 bin lirası oktruvadan, 150 bin lirası mezbahadan, 30 bin lirası sigorta şirketlerinden alınan aidat hissesinden ve mütebakisi de muhtelif fasıllardan olmak üzre bir milyo liraya yakın bir noksan vardır. Daha sonra Emanet bu sene memurlarına baremi de tatbik edeceğinden maaş faslı da hissedilecek derecede kabarmaktadır. Fakat bunların hepsinden başka, hükûmetin oktruva vergisi- bir vaziyet tevlit etmiştir. Çünkü esasen 1,600,000 liradan ibaret olan oktruva vergisi millî sanayiin inkişafı maksadile yapılan tadilât neticesinde 200 bi lira tenzil edilmişti. Halbuki hali hazırda 1,400,000 liradan ibaret olarak bırakılan bu resim de tamamile kaldırıldığı takdirde Emanet varidat bütçesinde hâsıl olan fark iki buçuk milyon lirayı bulacakıtr. Cemiyeti Belediye idare encümeni oktruva tadilâtı hakkındaki tetkikatını bitirmiştir. Muhiddin B. Encümenle temas ederek icap eden bazı malûmat almıştır. Bu hususta Dahiliye Vekâletile temas edecek sevkı bir müddet [illegible] edecektir.

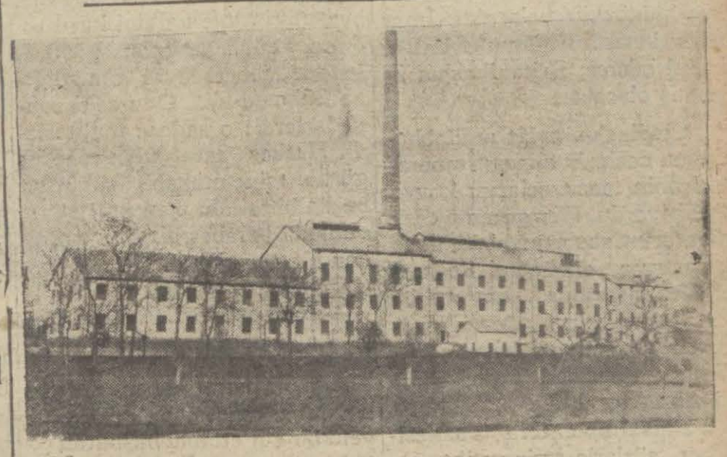

Alpullu şeker fabrikası

Yeni şeker fabrikası

Bazı şeker tüccarları birleşerek bir fabrika tesis edecekler

Alpullu ve Uşak şeker fabrikaları bütün memleketin şeker ihtiyacını temin etmekten henüz çok uzaktır. Mütehassıs ların fikir ve mütaleasına nazaran bütün memleketin ihtiyacına kifayet edebilecek şeker çıkarabilmek içi daha sekiz şeker fabrikası tesisi lâzım gelmektedir.

Haber aldık ki şehrimizin tanınmış şeker tüccarlarından bazıları birleşerek [illegible] bir şeker ve glikoz fabrikası tesisi için teşebbüsatta bulunmaktadırlar.

Bütün şeker tacirleri bu fikre taraftar olduğundan bu fabrikanın tesisine muhakkak nazarile bakılmaktadır.

Fabrika için Trakya münasip görülmektedir.

Rıza Hanın günü

İran Şahı Rıza Pehlevi Hz. nin cülûsları münasebetile dün, şehrimiz İran kosolosanesinde tebrik merasimi yapılmıştır.

Vapurların sıhhiye rüsumu

Türk limanları arasında işliyen ve ilk hareket ettikleri limanlarda sıhhiye resmini veren gemilerden arada ecnebî limanlarma uğramaları sebebile mezkûr resmin tekrar alınması lâzım gelmiyeceği hakkında meclisten bir tefsir kararı talep edilmiştir

Estren şirketi

Geçenlerde Hükûmetle temas etmek üzre Ankaraya giden İstern şirketi müdürü avdet etmiştir.

İstern şirketinin posta telsizinden şikâyeti tetkik edilmekte olduğundan henüz bu hususta kat'î bir netice yoktur.

Zabit vekilleri

1927 senesinde deniz talebesi olanların 1 kânunuevvel 1929 tarihinde zabit vekilliklerine terfileri için hazırlanan kanun lâyihası meclisde müzakere edilmek üzeredir

Milliyet„ in tarih tefrikası: 10

NERON

Bir cihanın cançekişmesi..!

Nakleden: KÂMRAN ŞERİF

— Britanikus daha çocuktur, senyör!

ısanı tüketen iri gözlü yahu-
i kızları, tunç bedenli küçük
uriyeliler senindir! İktidar
evkiinin kaygularını başka-
rma bırak; sen yalnız onun
evkleri ile sermest ol!.. İlâh-
ardan niyaz et ki,ömrünün her
ününde yirmi çeşit aşkın lez-
etini tatabilesin!

Domitius yolunda yalnız
ir engel görüyordu: Klodius'
n oğlu Ritanikus! Saraym
muhteşem tenhalığı içinde
kendi haline terkedilen bu has-
alıklı, küskün çocuk tehlikeli
bir mahlûk addedilemezdi.

Sonra, irs, tahta geçmek
hususunda bir hak teşkil etmez
idi. Fakat Britanikus taraftar-
ları itibarı ile tehlikeli oluyor-
dü. Agripin'in nüfuz ve kudre-
tine karşı gizliden gizliye isyan
edenler hep ona taraftarlardı:

İmperatoriçeye karşı olan ki
ni bir türlü ramolmıyan Nar-
sis Messalin'in oğluna sadık
kalmıştı. Şayet zekâ ve azmini
kendi bir hasım haline gelebi-
lirdi. Agripin Dominius'u Klo-
dius'un ekberi evlâdı mevkii-
ne çıkaramazsa bütün yaptık-
ları hükümsüz kalacaktı. İmpe
rator karısının ğlunu evlâtlığa
kabul ederse, Britanikus'un işi
bitmiş olacaktı.

Klodius'un evlât muhabbe-
tinden nasipsiz olması İmpera-
toriçenin tasavvurlarını kuvvet
lendiriyordu. Her geçen ay İm-
peratorun şuurunu biraz daha
karartıyor, düşüncesi ile hari-
cî âlem arasında hayvanî bir
havaperestliğin duvarı yükseli-
yordu. Önünde söylenen sözler
dimağına ancak neden sonra
nüfuz ediyordu.

Pallas İmperatora vazifesi-
ni şu sözlerle emir ve ihtar e-
diyordu:

— Britanikus daha gençtir,
senyör! Daima hastalıklı ol-
duğu için hakkında uzun e-
meller besliyemeyiz! Sen ki
Romaya şanü şeref, sulhü se-
lâmet bahşettin, onun ihtilâl
tehlikesine maruz kalmasına
nasıl kail olursun?.. Sezar, ha-
lefin sana lâyık bir halef ol-
malı!.. Düşün ki aklü basiret-
te senin kâbına varamıyan Au-
gustus, ayni şerait dahilinde
Tiberius'u evlâtlığa kabul et-
mekte tereddüt etmedi.

— O halde ben ne yapayım?

— Basit. Sen de ayni şeyi
Domitius hakkında yaparsın!
Bu suretle hem kendine lâyık
bir halef bırakmış olursun,
hem de mübarek zevcene mu-
habbetini ispat etmiş olursun!
Bak, bütün millet, şövaliyeler,
Ayan Meclisi önünde diz çök-
müş, senden bunu niyaz edi-
yor!...

Filvaki bu sözler bir bediü
beyan oyunundan ibaret değil-
di. Vaktile Ciceron'un tabi-
rince dünyanın en asil ve en
mukaddes meclisi olan Ayan,
evvelce yeğenini almasını Klo-
dius'tan nasıl istirham etti ise
bu sefer de Domitius'u ev-
lâtlığa kabul etmesi niyazında
bulundu. Agripin böyle isti-
yordu, ona karşı durmak kim
senin haddi değildi! Bilâkis
herkes onun arzusunu keşfe ça
lışıyor, o daha arzusunu iz-
har etmeden davranmak ve a-
dilikten adeta zevkalırcasına
ona kendi sözünü yaptırıyor
gibi görünmek istiyordu.

Bu suretle geçen iki sene
zarfında namus ve şeref çığ ha
linde yuvarlanmakta devam
etti.

Domitius bir kanunla ve
Neron namı altında imperator
tarafından evlâtlığa kabul edil-
di. Bu aralık Agripin'i de u-
nutmadılar. Ona da Augusta
namı verildi: Herkes Neron'un
zekâsnı, ceddinin büyüklüğü-
nü, faziletini anlata anlata biti
remiyordu.

Britanikus unutulmuştu.

Etrafı sanki bir çöldü. Hatta
mayetindeki esirler bile kendi-
sinden kaçıyorlar, emirlerine
itaat etmek istemiyorlardı. O
zaman Agripin rahîm ve şefik
görüneceği tuttu. Ona tesadüf
ettikçe boynuna sarılıyor, gön-
[illegible] çalışıyordu. Elem ve
nikbetle beslenen Britanikus ka
dına cevap vermeğe tenezzül
etmeden susuyordu. Bunun ü-
zerine çocuğun nankörlüğüne,
beslediği kinle kalbini kurutto-
ğuna, kendisine karşı göster-
len muhabbete lâyık olmadığı-
na hükmedildi. Onu zeki zan-
nederlerdi; o sadece muhteriz-
di. Herkes tarafından menfur
görülmesine mukabil sükûttan
başka bir silâhı yoktu. Böyle
olmakla beraber bir gün ağzın-
dan bir söz kaçırdı. Acı bir is-
tihza ile:

— Beni öpüyor!... dedi. Fır-
sat bulsa beni ısırmağa bakar!..

Agripin bunu haber aldı ve
bir daha unutmadı. Çocuğun
yeni bir cür'eti onu büsbütün çi-
leden çıkardı. Neron sarayın
dehlizlerinde kendisine tesadüf
edip sun'î bir samimiyetle:

— Merhaba, Britanikus! de-
di.

İhtiyatsız çocuk Neron'un ba
basına telmihan cevap verdi.

— Merhaba Ahenobarbus!..

Neron hiddetten sapsarı ke-
sildi, doğru annesine koşup Bri
tanikus'u şikâyet etti. Agripin
doğru Klodius'a koştu.

— Gördün mü... dedi. Bu ser
sem çocuğa ne küstahane tel-
kinlerde bulunuyorlar?... Brita
nikus senin nüfuzunu tanımı-
yor,kudsî ef'alini hor görüyor
Neronun oğlun olduğunu kabul
etmiyor!... Alttan alta besle-
nen ümitleri sezmiyor musun?
Britanikus'un zihninde bir ta-
kım zehirli fikirler uyandırıyor
lar. Şayet her türlü cinayeti gö-
ze aldırmamış olsaydılar, buna
cür'et edebilir mi idi?..

— Peki, maksatları nedir?

— Maksatları seni tahtından
indirmek, öldürmek,

Neron'la beni mahvetmek, o
hasta çocuğu tahta çıkarmak!..
Bu suretle onu kendilerine uy-
duracaklar, İmperatorluğu el-
lerine geçirecekler... Hem ....
söylemek istemiyorum amma...

— Söyle... Ne demek istiyor
sun?...

(Bitmedi)

HARİÇTEN ALDIĞIMIZ HABERLER

Üç ay süren konferans nihayet bitti.

M. Briand İtalya-Fransa ihtilâfının hallinden ümitli görünüyor.

İngilterede

Veda ettiler

Murahhaslar Londradan ayrıldılar

Üç ay evvel İngiliz payıtahtına gelmiş olan murahhaslar artık Londradan ayrılıyorlar. Bahrî tahdidi teslihat konferansı, her vakit söyleniyor ki, beklenen şeylerin hepsini temin edemedi. İngiltere ve Amerika gibi zengin devletler bile harp gemisi yapmak yarışının açtığı malî rahneleri düşünerek bu rekabeti tahdit etmeğe teşebbüs ettiler.

Tahdidi teslihat konferansı böyle doğdu. Fakat gerek tasarruf için olsun, gerek dünya sulhunun takviyesi gibi yüksek bir emelle olsun, Londra konferansı ciddi bir takım neticeler vermekten geri kalmamıştır. Beş altı sene sonra gene böyle bir içtima yapılacak. Şimdi hal

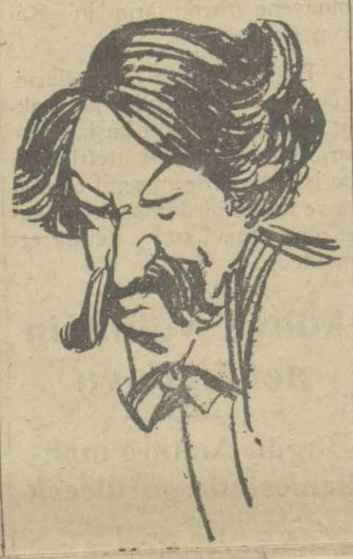

ledilemiyen bir hayli mesele var ki, ozaman görüşülecektir. Ondan sonra da karada, denizde ve havada umumî tahdidi teslihat meselesi bütün devletlerin iştirakile konuşulacaktır. Bu çetin meselenin halli icin careler aramak için Cenevredeki ihzarî komisyon çalışacak.

Elde edilen itilâfın ilk neticelerinden olarak İngiltere önümüzdeki beş sene için 70,000,000 İngiliz lirası tasarruf edecektir. Az olmayan bu tasarruf İngilizleri az memnun etmiyor.

Bahsi uzatmıyalım. Londra konferansının artık dağıldığı bir sırada söylenecek bir söz daha vardır. Bahrî konferansın beklenen şeyi vermediğini söyleyenler unutmamalı ki, konferanstan cok sev beklemis olanlardır.

Fransa - İtalya ihtilâfı

LONDRA, 23 A.A. — M. Briand, bahrî konferansın hitamında irat etmiş olduğu nutukta, Fransanın daima şahsi değil fakat umumî teminat istemiş ve aramış olduğunu göstermektedir. Esasen Fransa, bu mukavelenin akdinden evvel teslihatını emnü selâmetile kabili telif olacak derecede tahdit etmiş idi. M. Briand, son söz olarak, hükûmetinin Fransız - İtalyan itilâfı hakkında hüsnü niyetle mütehassis bulunduğunu söylemiştir.

Birer birer gittiler

LONDRA, 22 A.A. — Bütün murahhas heyetlerin azası kendisine veda etmek üzre M. Mac Donaldı ziyaret etmişlerdir. M. Briand ile M. Dumesnil Parise dönmüşlerdir. Amerika murahhasları Londradan bu akşam ayrılacaklar ve Southamptonda vapura bineceklerdir.

Londra. —23. (A. A.) — sabah Amerikaya müteveccihen Leviathan vapuruna binmişlerdir. İtalyan murahhasları da beraberlerinde İtalya sefiri olduğu halde keza bu sabah Londrayı terketmislerdir.

İsviçrede

Yeni banka

Tamirat meselesi ortadan kalktı

BÂLE, 23 (A.A.) — İtalya ve İngiltere Young plânını henüz tasdik etmemiş olduklarından beynelmilel tamirat bankasının aktetmiş olduğu celse nimresmî bir mahiyet almıştır. İttihaz edilmiş olan kararlar ancak resmî celsede teyit edildikten sonra tamamen tatbik edilecektir. Bu celse, mezkûr plânı imza etmiş olan devletler tarafından tasdik mu amelesinin ikmalinden sonra aktolunacaktır. M. Mac Garra, banka müdürlüğüne intihap edildikten sonra İngiliz M. Ad dis ile Alman M. Mernchior ikinci müdürlüklere tayin olunmuşlardır.

[Almanya ile umumî harbin galipleri arasında senelerce süren tamirat meselesi nihayet halledildi. Almanyanın tamirat namı altında vereceği paralar beynelmilel tediye bankası olarak yeni tesis edilen banka tarafından alınacak, lâzımgelen her türlü malî muamele bu banka tarafından yapılacaktır.

Young plnâı mucibince Almanyanın borçlarını vermesi kendi malî ve iktısadî menfeatleri sırasına konmuştur. Evvelce bir tamirat komisyonu vardı. Bu komisyon galip ve mağlûp farkı üzerine tesis edilmişti. Fakat artık Young plânı böyle bir farkı düşünmeğe lüzum görmemiştir.

Yeni tediyat bankası işte bu meşhur plân mucibince teşkil edilmiş oluyor.]

Yunan hariciye nazırının beyanatı

ATİNA, 23 (Apo.) — Yunan Hariciye nazırı M. Mihalakopulos Türkiyenin Muhtelit Türk - Yunan mahkemesinin lâğvini talep ettiğini tekzip etmiş. ve İsanbuldaki malları kendilerine iade edilecek olan Yunan tebaasının tabiiyetini Muhtelit mübadele komisyonu yerine bitaraf âzanın tetkik edeceğini söylemiştir

Fransada

Borçlar

Hamiller vekilleri geliyor

Paristen 18 tarihile "Times" e bildiriliyor: — Paristeki Osmanlı Düyunu Umumiye meclisi Türkiye Maliye vekilinden bir mektup almıştır. Mektupta Ankarada müzakerata devam etmek üzre Türk hükûmetinin samimî daveti bildirilmektedir. Dayinler vekilleri olanMr. Stanley Wyatt ile M. des Closières çarşamba günü Paristen hareket edecekler ve ayın 29 unda Ankaraya vâsıl olacaklardır.

Almanyada

Troçkinin gazetesi ?'

Berlinden yazılıyor: — M Troçki tarafından Berlinde o beş günde b[illegible] neşredilmek üzre "Komünist" namile bir mecmua neşredilecektir. Mecmuanın yazıları Türkiyede bulunan Troçki tarafından yazılacaktır. Maksat Avrupadaki Troçki taraflarlarını birleştirmektir.

M. Troçki

Yugoslavyada

Komünistin ölümü

BELGRAT, 22 (A.A.) — [illegible] yünde Machanovitch isminde maruf bir komünist muharrik tevkif edilmiştir. Mevkuf mutasarrıflık dairesine götürülürken yanında bulunan komiseri rovelverle ağır, jadarma yı ve bir polis neferini hafif surette yaralamıştır.

Yaralıların biri mukabele ederek Machanovitch'i öldürmüştür.

Yaralanan pilslerden biri de ölmüştü.

Romanya'da

Muhalifleri susturmak için ilk cezrî tedbir..

Besarab'ya hududunda tahrikâta karşı koymak için neler yapılacak?.

Bükreşten yazılıyor — Memleketin sükûn ve itibarını müdafaa için dört maddelik bir kanun yapılmıştır.

Bu kanun hükûmetin elinde lüzum gördükçe muhaliflerin tahrikâtına karşı kullanılacaktır. Fakat sabık başvekil Ceneral Averesco neşrettiği bir makale ile kanunu tenkit etmiştir. Kabinenin bazı tadilâta uğrıyacağı hakkında rivayetler çıkmıştı. Harbiye nazırı Ceneral Cihoski istifa etmiştir.

Malî vaziyet itibarile sene başından beri varidat iyi bir tarzdadır.

Yalnız gümrük varidatında bir durgunluk görülmektedir.

Bu sene mahsulün iyi olması bekleniyor.

Bundan sonra en mühim mesele Besarabyadaki vaziyettir. Orada yapılan komünist tahrikâtına karşı ne yapılacağıdır. Besarabya bir kaç senedenberi hüküm süren kuraklık hasebile köylünün hoşnutsuzluğundan istifade etmek istiyen bir takım

Romanya devleti kendi nam ve hesabına idare edilen küçük kıral

unsurlar vardır. Besarabyaya bir çok şüpheli eşhas gelmektedir. Romanya hükûmeti bu tehlike karşısında hudut muhafazası için tedbirler almıştır.

Son Haberler

Türkocağı merkez binası dün merasimle açıldı

Hamdullah Suphi Bey üç saat devam eden beliğ bir nutuk irat etmiş, Ocağın tarihçesini yapmıştır

ANKARA, 23 (Telefon)— Türk Ocağı merkezi, yeni binasının küşat resmi bugün saat 16 da yapıldı. Merasime Ankaranın yüksek sosyetesi davetli bulunuyordu. Meclis reisi Kâzım Paşa: "bütün millî duygularımızı birleştiren Türk Ocağının merkez binasını iftiharla ve sürurla açıyorum„ diyerek kurdelâyı kesti ve ocağa dahil oldu.Müteakiben davetliler tiyatro salonundaki locaları, fotöyleri doldurdu. Sahneyi örten eski kadife perde açıldı. Ocağın kır saçlı, ateşin hatibini karşımızda gördük.

NUTUK

"Hanımlar, Efendiler diye söze başlıyyan muhterem hatip, bu çatıya yakışan bir ses[illegible] nutkuna şöyle başladı:

"—Eğer faide olsaydı şakaklarımı parmaklarımın arasında sıkar ve kendime kalbimde ve dimağımda en güzel ve iyi ne varsa bugün karşımdakilere verecksin derdim. Bundan yirmi sene evveldi. Bir yaz gecesi havaya selvilerden dağılan reçine kokuları içinde o vaktin gençleri bir içtima yapmışlardı. Şeriat elinin yüzlerini sildiği taştan bir insan kalabalığı bu gizli içtimaın sessiz şahidi oldu. Başlarında iri burma kavuklar, Horasanî kavuklar, Selimiye kallâvî kavuklar ve bunların arasînda eski Türk kadınlarının yaldızlı bir çiçek demetile biten mazlûm endamları, torunlarının yavaşça konuştuklarını o gece saatinde dikkatle [illegible] Bu içtima Karacaahmette selvi karanlığile mermer beyazlığın karıştığı tenha bir köşede oldu. Tıbbiyeli gençler, diğer büyük mekteplere mensup arkadaşlarile Türkü düşünmesi için bir Cemiyet kurmağa, orada karar verdiler. Büyüye büyüye kopup gelen muhaceretlerin hikâyelerini çocuk yaşlarında öğrenmiş daha küçük iken vatan aşkını tatmış Rumeli çocukları, her izbesinde sayısız gaza masalları söylenen eski Anadolu ocaklarına mensup delikanlılar, her unsurun kendi hususî ufkuna doğru ayrılıp gittiği o günlerde Türkü düşünmek lüzumunu idrak etmişlerdi. Bundan yirmi sene evveli bir yaz gecesi, hafif hafif söylenen selvilerle, ataların derin derin susan mezar taşları arasında, bugün içinde toplandığımız müessesenin temelini attılar. Mektep inzibatından kaçarak bu gizli içtimaa gelenler kimlerdi?.. Bilmiyorum. Kara kalabalığın dilden dile dönen şarkıları vardı. Güftesi kimindir, bestesi kimindir? Bilinmez. Mütemadî yaşiyan, asırdan asıra geçen halk masalları vardır. Babalar çocuklarına söyler, nineler torunlarına anlatır. Bunların faili kimdir? Bilinmez. Türkocağını kuranlar millet için düşündükleri müessesesyi kendi fanî şahıslarının isimlerine bağlamaktan çekindiler. Biz bütün gençliği kendi nefhasına çeken bu derin sinenin safiyetini bilmeyiz. Onlar yaptıkları işlerin altına kendi imzalarını değil, onun üzerine bir hükümdar turası gibi, milletlerinin ismini koydular.

Aradan seneler geçti. İlk ateşi kalbimden kopup gelen rüzgârlar üfliye üfliye büyülttü ve yaydı. Şimdi Ankaradayız. Yaylâ, göklerile bozkırların arasında millî hükûmet ve halk beş senedir yeni bir devrin düşüncelerini, dileklerini toprağın üstüne parça parça yazıyor.»

Hamdullah Suphi B., bundan sonra Ankaranın umran hareketinin sitayişkârane bir lisanla kadrosunu çizdi:

«Bugünkü nesil için Anadolunun artık bir menfaat olmadığını söyledi.

«Asırlardır sultanların ayak bastığı hükûmet elinin yalnız kan istemek, para istemek için uzandığı yerde, Türkün bugünkü fikir ve emel sahibi nesli, aşkının mes'ut yuvasını kurtarmaktadır.

Türkocoğı, bu umran cephesine, millî hükûmetin arzusile konmuş beyaz bir taştır.» dedi. Güzel mamure içinde fertlerin saray ve konakları olduğunu, devlet reisinin bile Sakaryaya gitmeden evvel oturduğu mütevazı Çankayayı terketmediğine işaret ederek «O isteseydi bütün bir millet taşını toprağını kendi elimizle taşıyıp, ona insan gözünün seyredebileceği, güzel muhteşem saraylardan birini yapardık» dedi. Bundan sonra hatip sözünü diğer fikir cereyanlarına temas ettirdi. Her biri hakkında izahat verdi. Ve nihayet ocağa muayyen bir meblâğ hediye eden büyük bir mefkûre adamına kürsüden teşekkür etti. Türk kadınının bugünkü mevkiine işaret ederek bunu Cümhuriyetin asîl bir eseri olarak gösterdi:

«Türkiyede bir sultan vardır. O da Türk kadınıdır.» dedi. Ocağın bundan sonra yapacağı işlere temas ederek nutkunu ikmal etti.

Sanayi kongresi

ANKARA, (H. M.) — Millî sanayi kongresi yarın saat [illegible] da ikinci umumî içtimaını yapacaktır.

Mühim bir ihtira

LONDRA, 23 A.A. — Bir İngiliz mühendisi yeni sistem bir tayyare kanadı icat etmiştir. bununla bir uçuşta sekiz bin mil alınabileceği hesap edilmektedir, inşaatı bitmek üzre olan bu tayyare ile uzun mesafe rekoru kırılırsa üç merhalede devri âlem kabîl olacaktır.

Hindistanda

Karışıklık arttı

KALKÜTA, 23 A.A. — Howrah belediye ikinci reisile diğer 29 şahıs Howrahta ecnebi kumaşları satan, ekserisi müslümanlara ait bulunan dükkânların önüne dizilerek halkın alış veriş etmesine mâni olmağa çalıştıkları sırada tevkif edilmişlerdir. Bunun üzerine zuhur eden mücadele esnasında bir çok kimseler yaralanmış olup bunlan arasında yüksek rütbeli bir İngiliz polisi bulunmaktadır. Kalabalık bir halk kütlesi bir hapishane arabasına tecaviüz etmiş ise de dağıtılmıştır.Bir Hindli polis zabitile iki polis memuru Noakhalide şüpheli dört şahsın üstünü aramakta oldukları sırada ateşe maruz kalmışlardır. Şüpheli şahıslar firara muvaffak olmuşlardır.

Açlık grevi

KALKÜTA, 22 A.A. — Alipore hapishanesindeki siyasî mevkuflar, Kalküta belediye reisi de dahil olduğu halde açlık grevine başlamışlardır. Mevkuflar, hapishane memurlarının nizam ve emirlere kendilerini riayete mecbur etmek için şiddetli ve yolsuz muamelelerde bulunduklarını iddia etmektedirler.

Yeni vergiler

Berlinden yazılıyor— Reisicümhur Hindenburg yeni mali ve ziraaî kanunları tasdik etmiştir. Yeni gümrük tarifesi ayın 18 inde tatbik edilmeğe başlandı. Bundan başka bira, tütün ve şekerden munzam birer resim alınacaktır.

ASKERLİK

Askerî bahisler

Silâhlanmayı durdurmak teşebbüsü üzerine niçin bu kadar düşülüyor?

Her yıl toplanma, konuşma, ondan sonra gelecek yıl için bir açık kapı bırakarak dağılma.

Nihayet bu defa yine yüzlerce diplomatı, askeri, bahriyeliyi, kâtibi, daktiloyu, kurriyeri, müşaviri, gazeteciyi ve milyonlarca masrafı başına toplıyan Londra konferansı bir hal ve yola girdi. Ve.. Buna da mecburiyet vardı. Çünkü *Büyük harpten* evvel taarruz ve müdafaa için on kadar silâh çeşidi vardı, bugünkü günde insan öldüren ve medeniyet yıkan müthiş silâhların çeşidini yüzlerle saymak mümkündür. Hem de her devlete bunun her çeşidinden lâzım. Ayrıca bir çok devlerin coğrafî vaziyetleri, siyasî vaziyetleri, iktısadî vaziyetleri onları işbu asrî silâhların muayyen olanlarından pek külliyetli miktarda tedarik eylemeğe mecbur kılmaktadır. Meselâ:

İngiltere: A) gündelik ekmeğini bile deniz aşırı memleketlerden getirtmek zaruretinde bulunan bu memleket mahvolmamak isterse dünyanın en kuvvetli donanmasını saklamak mecburiyetindedir.

B) beş yıldanberi sahillerinin müdafaasını hava kuvvetlerine yüklemiş olduğundan komşu Fransadan daha kuvvetli hava filoları yapmak zaruretindedir.

C) müstemlekelerinde rahatlığı korumak için zırhlanmış, motörleşmiş silâhlarla bezenmiş kuvvetli ordular kurup beslemek ihtiyacındadır.

Son 1925 yılından 1928 yılına kadar geçen üç yıllık bir zaman içinde hava silâhlanmasının Fransada yüzde 45, İtalyada yüzde 56, Amerikada yüzde 33 nisbetinde arttığını Sir Filip Sasun beyan etti. Oralarda, bilhassa (Fransa) da artınca İngilterede dahi artacağı belli bir şey. Kezalik Amerikada kruvazörlerin miktarı arttıkça (İngiltere) de dahi artırılmak lâzım gelecek. Binaenaleyh İngiltere, bu silâhlanmanın durdurulmasını istemekle haklıdır.

Fransa: Karada ve havada şimdiki vaziyetinden memnundur. Kendi ordusile ve müttefiklerinin ordularile *Büyük eski kara* üzerinde borusunu öttürüp duruyor. En büyük tasası İtalyadaki deniz silâhlanmasıdır. Bu defaki konferansın boşa çıkmasına da zahiren ikisi sebep oldular.

Amerika: Bu hükûmetin neden silâhlandığını anlamak küçük bir; çünkü Yenidünyada kendisini korkutan yok. Çekindiği varsa ya *İngilteredir*, ya da *Japonyadır*. Halbuki İngiltere, *Müttehidei Amerika* toprağından *3,000* mil uzaktadır. Japonya ise oradan *5,000* mil uzaktır. İngiliz donanması Amerikanınkinden kuvvetli bile olsa, İngiltereden kalkıp ta *3,000* mil uzaktaki Amerikan sularına kavgaya gidemez; giderse zaifler, kavgayı kaybetmek tehlikesi baş gösterir. Japonya ise Amerika kıyılarına kadar hiç gidemez. Aralarındaki kuvvet farkı beşte üç olarak tesbit edilmiştir. Hatta Japonlar, kendilerine *1,000* mil uzakta bulunan (Filipin) adalarına bile taarruz etmeğe kalksalar, kuvvetli Amerikan donanması karşısında böyle bir hareket pek ihtiyatsız olur. Bundan başka, Amerika hükûmeti İngiltere gibi gündelik yiyeceğini deniz aşırı yerlerden getirten bir memleket değildir, ki (İngiltere — Japonya) birlerişr de benim memleketimi sararlar, abluka ederler ve bana istediklerini kabul ettirirler diye tasalansın. O halde Amerikanın denizdeki silâhlanmasını haklı gösterecek sebepler ancak iktısat ve ticaret ve yayılmak gibi taarruz tabiri ile tavsif edilebilirler. Amerikalıların deniz altı gemilerinin aleyhinde olmaları da bu fikri teyit eder; çünkü cihan harbi gösterdi, ki deniz altı gemileri kuvvetlilerden ziyade zaifler tarafından kullanılmış ve taarruzdan ziyade müdafaaya yaramıştır. Eğer *Müttehit Amerika hukûmetleri* devleti, donanması ile başkalarının sahillerine bir taarruz düşünmemiş olsaydı, deniz altı gemilerinin kaldırılması taraftarlığını etmezdi.

"Bir memleketin deniz harp kuvvetleri arttıkça ticareti ve ticaret filosu da artar„ düsturunu, harpten evvelki Almanyayı misal göstererek orta ya atan bu yayılmak ve ticaretlerini genişletmek siyasetini güden milletlerin başında bugün Amerika bulunuyor. (Amerika) nın parası da bol olduğundan bu işi alabildiğine ilerletiyor.

Japonya: Bu devleti de tehdit eden yoktur. Onun korkusu Amerikadan olsaydı deniz silâhlanmasında taarruz silâhlarından ziyade müdafaa silâhlarına ve bu meyanda meselâ deniz altı gemilerine ehemmiyet verirdi. Halbuki hiç te böyle yaptığı yok.

* * *

İşte silâhlanmanın en mühim ve en masraflı bir kısmı olan deniz silâhlanmasının durdurulması yolundaki gayretlerin sebebi.

CİNOĞLU

Deniz ortasında çelik kale

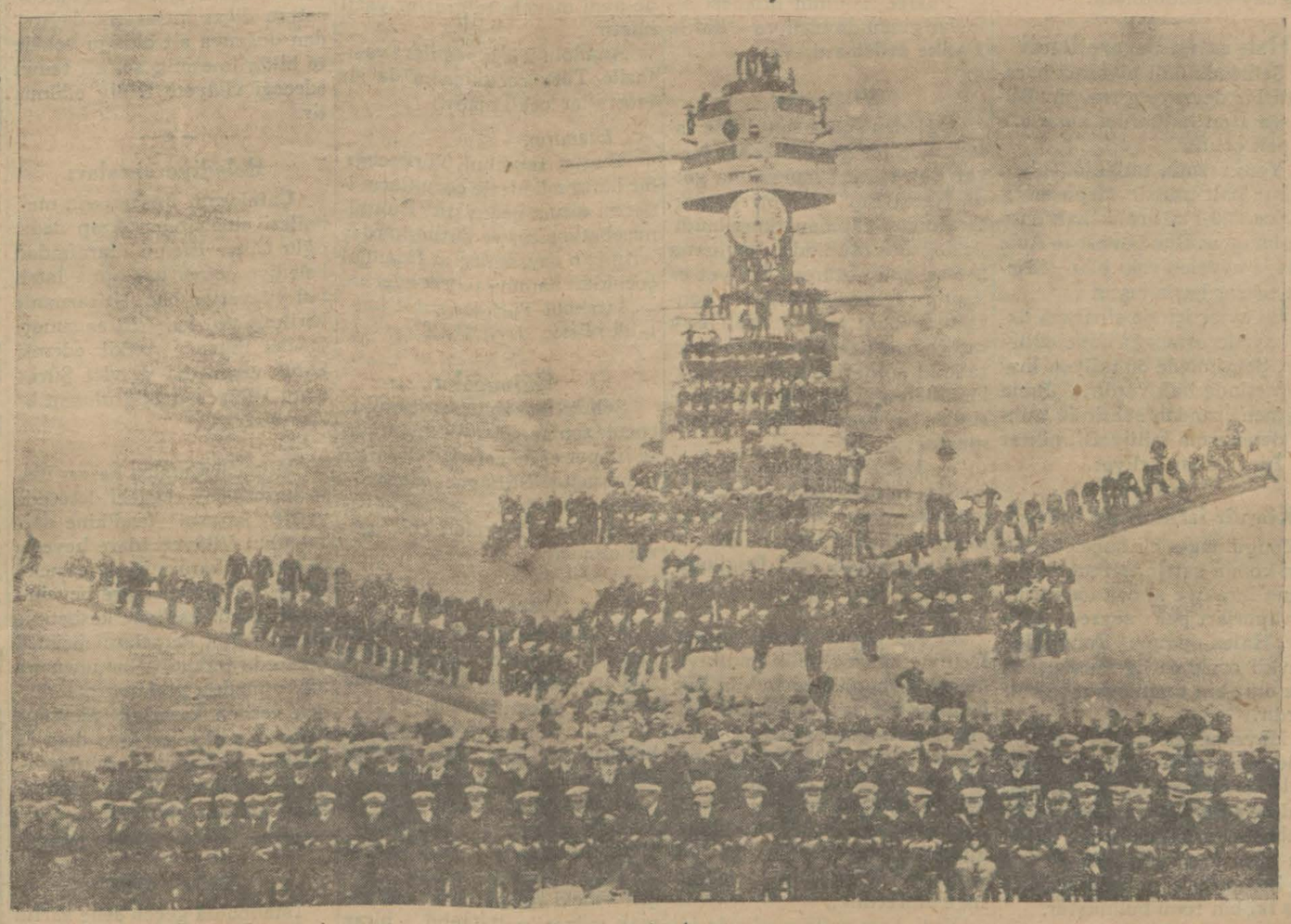

Bahrî tahdidi teslihat davası nereye varacak?.. Bunu tam bir suretle kestirmek hayli müşküldür.

Muhakkak olan bir şey varsa o da bahrî devletlerin ellerindeki kuvvetleri azaltmak cihetine gitmek istemedikleridir.

İngiltere ve Amerika gibi iki devlet bugün denizlerin hâkimiyetini aralarında taksim etmiş bulunuyorlar. Bu böyle iken bu hâkimiyeti haleldar edecek her şeyden çekinmeleri tabîfdir.

Bu resimde Amerikanın büyük bir saffı harp gemisi olan "California„ görülüyor. Üzerine çıkan bahriyelilerle toplarının cesameti anlaşılıyor değil mi?

Tayyarecilik âlemindeki bir muvaffakıyet

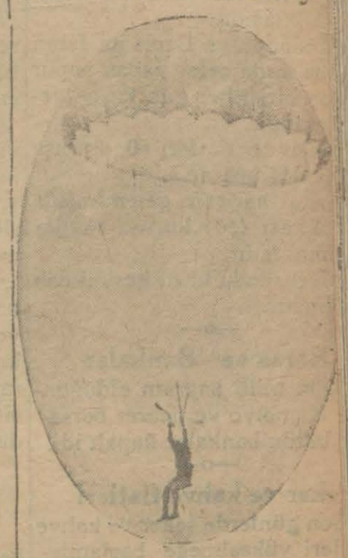

Amerika büyük tayyare limanı olan Rossevelt Field'de ki ahiren yapılan muhtelif tecrübelerde bilhassa siperi sukut (paraşüt) tecrübeleri şayanı dikkat olmuştur. Paraşütü kullanan tayyareci 500 kadem irtifamda uçarken kendini bırakmış ve hiç bir tehlike olmadan muvaffakıyetle yere inmiştir. Amerikalılar paraşüt vesaitini pek mükemmel bir hale getirdiklerini söylüyorlar.

Afrikadaki Fransız ordusunun hazırlığı

Fransızlar bu sene Cezairde parlak merasim yaparak Cezairin bundan yüz sene evvel Fransa tarafından zaptedildiğini tes'it edecektir. 1830 da başlıyan işgal hareketini takip eden senelerde Fransızlar Cezairde büyük bir mukavemete uğradılar. Fakat netice itibarile bu memleketi almış oldular.

İşte onun için bu sene bir kaç ay sonra Cezairin zaptının yüzüncü senesini tes'it için şimdiden hazırlanıyorlar.

Bu resim Fransız ordusunun yüz sene evvelki kıyafetini gösteriyor. Bu sene merasim esnasında Cezairdeki Fransız kıtaatı yüz sene evvelki kıyafetle alaylar, geçit resimleri yapacaklardır. Bu resimler hazırlıkları gösteriyor.

Ispanya ordusunun manevraları

İspanyada son aylar zarfında vukubulan idare ve hükûmet tebeddülü esnasında İspanyol ordusundan da sıksık bahsedildiği oldu. Fakat bu sütunda İspanyol ordusunun siyasete karşıp karışmadığı meselesini tetkik edecek değiliz. Başvekil Ceneral Berenguer iş başına geldikten sonra orduya bir manevra yaptırdı. İspanyada bulunmuş olanların yazdıklarına göre İspanyol ordusu zaptü rapt ve intizam itibarile iyi bir vaziyettedir. Bu resimde Kral son manevralar esnasında Başvekil Ceneralin sigarasını yakarken görülüyor.

Ingiliz ordusunun bugünkü mevcudu

kerî matbuatının verdiği malûmata göre İngiliz ordusunun miktarı bu seneye gelinciye kadar 150,500 kişi idi. Bu sene bu miktardan 1,600 kişi indirilerek 148,000 yekûnuna indirilmiştir. Fakat ordunun askerî muharriri hulâsaten diyor ki:

"İngiliz ordusu bu sene 1,600 tenzil edilerek 148,000 yekûnuna indirilmiştir. Fakat ordunun

Ingiliz bahriye birinci lordu Amiral Field

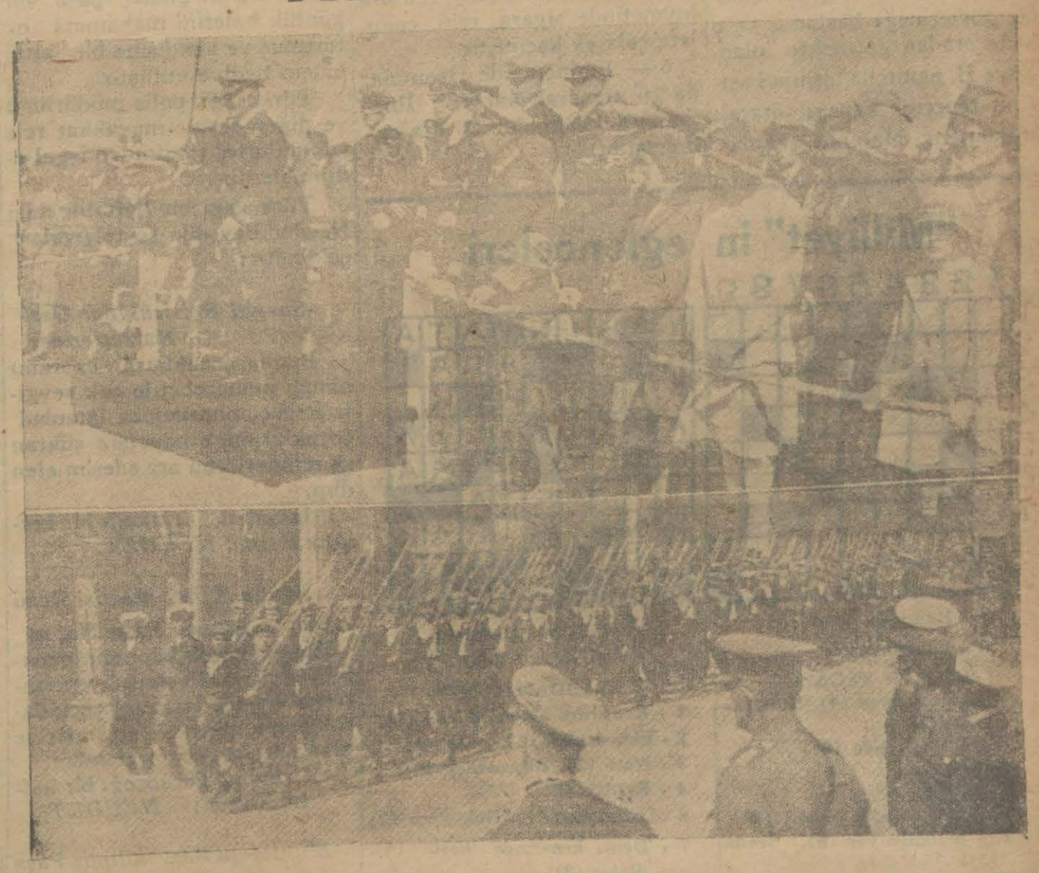

İngiliz Akdeniz filosu kumandanı Amiral Sir Fredrich Field timizi ziyaret etmişti. Amiral İngiltere bahriye birinci deniz miştir. Bu resimler Amiral için Cebelitarikte yapılan merasimi

Ekonomi

Et fiatleri düşüyor

Kuzu etinin okkası 50-60 kuruşa kadar satılıyor

t fiatleri son günlerde çok üştür. Fiatlerin mütemadi düşmesinde en mühim âmil te kesilen kuzuların ucuzatılmasıdır.

Tudanya ve İzmit ile İstan arasında sefer yapan vapur an birisi her gün kuzu gektedir.

Kuzu eti fiatleri 60 kuruşa ar düşmektedir.

Fakat hariçten gelen kuzula okkası (50) kuruşa kadar lmaktadır.

Mezbahada kuzu kesimi çok mıştır.

—o—

Borsa ve Bankalar

Dün millî bayram olduğun- Kambiyo ve ticaret borsa- bütün bankalar kapalı idi.

—o—

eker ve kahve fiatleri

Son günlerde şeker ve kahve leri yükselmeğe başlamış-

Fiatlerin yeni istihsal mevine kadar yükseleceği mukak addedilmektedir.

—o—

Buğday ihracatı

Anadolunun muhtelif yerleden şehrimize buğday geli- r. Gelecek mallar ihtiyaçtan zladır. Bir haftadanberi Yuna stana perakende suretile buğy ihraç ediyordu. Bir iki gün nberi buğday siparişleri artıştır.

Dün Yunanistana 158 çuval buğday sevkedilmiştir.

—o—

Halı satışı hararetlendi

Şehrimiz halı piyasası hararetli bir devreye girmiştir. Bilhassa İran halılarına karşı alıcı pek çoktur.

Yeni resmin tatbikindenberi yalnız halı transit deposunda harice 200 bin liralık halı satışı olmuştur. Bundan başka Ame rikaya evvelce vakı olan ihracat tekrar başlamıştır.

Bu aylar içinde siparışın daha ziyade artacağı ümit ediliyor. Şehrimizde 50 milyon lira kıymetinde halı vardır. Buna rağmen İrandan şehrimiz transit depolarına külliyetli miktar da İran halısı geliyor.

—o—

Kömür istikali ne halde?

Zonguldakta bir buçuk aydan beri kömür satışı azalmıştır. Limana ihrakıye almak üzre ecne bi vapurları pek seyrek geliyor. Halen yalnız Zonguldak mevkii ocakları harmanlarında yüz otuz bin ton mevcut kömür vardır.

Havzanın en büyük maden müesseseleri olan Ereğli şirketi ile Kozlu türk kömür şirketi İtalyaya kömür satmak için teşebbüsata girişmişlerdir. Yalnız mart ayı zarfındaki istihsalât Zonguldak mevkiinde yetmiş iki bin tonu bulmuştur.

Poliste

Yeni bir intihar daha

Adalet Hanım sefalet yüzünden canına

Dün gene bir intihar hâdisesi olmuş, 16 yaşında genç bir kız tentürdiyot içmek suretile intihara teşebbüs etmiş fakat etişilerek kurtarılmıştır. Adalet H., Feriköyünde Baruthane caddesinde 35 numaralı evde oturmaktadır. Rifat Ef. nin kerimesidir. Son zamanlarda maruz kaldıkları elim zaruret, genç kızın âsabı üzerinde fena bir tesir bırakmıştır. Nihayet bün, bu vaziyetten müteessir olarak hayatma nihayet vermek istemiş, bir tali eseri olarak vakinde yetişilerek kurtarılmıştır.

Birdenbire çıldırınca

Kadıköüyünde Söğütlü çeşmede kalaycı Mahmut dün dükkânda çalışırken birdenbire müvazenesi bozularak gayri tabiî bir taraz göstermeğe başlamış ve o esnada oradan geçmekte olan Şaziye H. namında birinin başına bir tencere kapağı atarak yaralamıştır. Mahmut yakalanarak tıbbı adliye gönderilmiştir.

Dünkü hırsızlıklar

1 - Beşiktaşta Valide çeşmesinde polis Mevlût efendinin evinden 17 tavuk çalan Etem ya kalanmıştır.

2 - Pangaltıda Feridiyede 33 numaralı evden 1 tabanca 3 yüzük çalınmıştır.

3 — Beyoğlunda Çayır caddesinde 162 numaralı Tahir Ef. nin evine, sokak kapısını kırmak şartile hırsız girmiş ve bir takım elbise çalmıştır

4 — Aksarayda Kasap İlyas mahallesinde Çavuşzade sokağında 30 numaralı Cevdet Ef. nin hanesine hırsız girerek iki kat elbise çalmıştır.

5 — Beşiktaş vapur iskelesinde Mustafa Nuri Ef.nin dükkânına hırsız girmiş ve 120 lira kıymetinde sigara, rakı, çukulata çalarak kaçmıştır.

6 — Eminönünde Hasırcılar da 16 numaralı kahveci İbrahimin dükkânından 20 lira çalınmıştır.

"Milliyet" in eğlenceleri

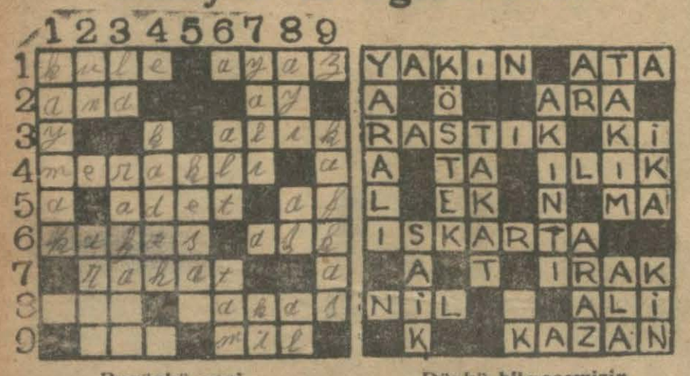

Bugünkü yeni bilmecemiz

SOLDAN SAĞA:

1 - Minaremsi bina (4). Kuru soğuk (4).
2 - Valde (3). Nida (2).
3 - Budala (4).
4 - Titiz (7).
5 - Sayı (4). Mazur görme (2).
6 - Kuş beslenen yer (5). Sevda (3).
7 - Vücutça iyilik (5).
8 - Su kenarı nebatı (3). Değiştirmek (5).
9 - İhtiyar (3). Şiş (3).

Dünkü bilmecemizin halledilmiş şekli

YUKARDAN AŞAĞI:

1 - Kadayıfın üstüne konan (6).
2 - Ekmek olan (2). Sinir (4).
3 - Nota (2). Bir mezhep (6).
4 - Bardak (5).
6 - Üstün aksi (3). Noksansız (3)
7 - Deniz kenarında köşk (4). Rabıt (2).
8 - Vahşi bir hayvan (3). Yemek (2). Kırmızı (2).
9 - Kafkasya (6).

Çocuk bayramı

(Birinci sahifeden mabad)

hanım abideye bir çelenk taktıktan sonra bir nutuk okudu. Pakize Hanım, bu nutkunda dedi ki:

"— Büyük Gazinin açtığı nurlu yol bizi muvaffakiyete götürmektedir. Yaşasın Büyük Gazi, yaşasın Cümhuriyet!"

Pakize hanımın hitabesi alkışlar arasında bitti ve kafile Fatihe avdet etti.

Vilâyette

Öğleden sonra saat ikide İstanbulun bir günlük valisi Necat Bey vilâyet makamına geldi. Necat Bey, vilâyet erkânı tarafından kapıdan karşılandı ve doğruca Muhiddin Beyin masasına gidip oturdu. Vilâyet erkânının tebrikâtı bittikten sonra muvakkat valiye Fazlı Bey tarafından pasta ve şekerleme takdim edildi. Vali Necat Bey kendisile görüşen bir muharririmize beyannatı atiyede bulunmuştur:

"— İnsan büyük bir mevkie geçtiği zaman kendini daha büyük hissediyor. Büyüdüğüm zaman memleket için faideli olmak gayesindeyim. Bugünkü mevkiim bu gayeyi şiddetle takviye etti.

Burada vazifemle meşgulüm. Demin eski mektebi mülkiye mezunlarından Necmeddin Bey isminde bir zat geldi. Bu zat, kızına para göndermek için postaneye gitmiş, fakat postanenin her şubesi açık olduğu halde havale dairesini kapalı bulmuş. Bu vaziyet nazarı dikkatımı celbetti ve hemen havale dairesinin açılmasını başmüdürlüğe emrettim.„

Vali, bazı polis merkezlerini tevkifaneyi teftiş etmiş, gördüğü intizamı takdir etmiştir.

Beyanname

Muvakkat vali Necat Bey şu beyannameyi neşretmiştir:

Büyük Türk milletine

Bugün bizim en mukaddes bir günümüzdir. Bütün çocuklar sevinç hissediyoruz. Bugün muvakkaten İstanbul valiliğini işgal ettim. Bugün büyükler bizi tecrübe ediyorlar. Biz de Cümhuriyet çocukları olduğumuzu göstereceğimiz muvaffakiyetle isbat edeceğiz. Vazife başına geçen arkadaşlarım vazifelerini temamile ifa edeceklerdir. Öyle hissediyorum ki, hepimiz sevinç ve heyecan içindeyiz.

Ey Türk çocukları!

Vatan için çok çalışmız. Size bugünkü saadetinizi veren vatana borçlu olduğunuz hizmeti yapmız. Hepinizi sevinçle tebrik ederim.

İstanbulun günlük valisi:
NECAT

Fırkada

Muvakkat fırka müfettişi de dün saat ikide Fırkaya gelmiş, bizzat Hakkı Şinasi paşa bir günlük halefini makamına oturtmuş ve kendisine bir altın kalem hediye etmiştir.

Türkocağı, polis müdürlüğü ve diğer devair muvakkat reis ve müdürler tarafından işgal edilmişlerdir.

Türkocağı bir haftalık reisi Necdet Bey dün şu telgrafları çekmiştir:

Sevgili Reisicümhur Gazi Hazretlerine:

Bugün çocukların bayramı olmak münasebetile çok sevgili Reisicümhurumuza İstanbul çocuklarının nihayetsiz şükran ve minnetlerini arz ederim efendim.

İstanbul Türkocağı bir haftalık Reisi: *NECDET.*

Büyük Millet Meclisi Reisi Muhterem Paşa Hz. ne

Bugün çocuk bayramı münasebetile zatı aliyelerini ve muhterem heyeti İstanbul çocukları namına hürmetle selâmlar ve arzı şükran ederim efendim.

İstanbul Türkocağı bir haftalık reisi: *NECDET*

Muhterem Başvekilimiz Paşa Hazretlerine

Bugün çocuk bayramı olmak münasebetile İstanbul Türk çocuklarının hörmet ve minnetlerini arz ederim efendim.

İstanbul Türkocağı bir haftalık reisi: *NECDET*

Maarif Vekili Cemal Hüsnü Beyefendiye, Himayei Etfal merkez heyeti reisine, Türkocakları merkez heyeti riyasetine ayni maalde telgraflar yazılmıştır.

Anadolu Türk ocakları vasıtasile Türk çocuklarına da şu etlgraflar çekilmiştir.

Efendim,

Bugün İstanbul Türkocağı bir hafta müddetle çocukların idaresi altına geçmiştir. Bu münasebetle sizin ve bütün kardeşlerimizin bayramlarını İstanbul çocukları namına tebrik ederim.

İstanbul Türkocağı bir haftalık reisi: *NECDET*

Eğlenceler

Şehrin muhtelif semtlerinde çocuk toplanışları olmuş, muhtelif spor eğlenceleri, gezintiler yapılmıştır. Bilhassa Kadıköyünde Fenerbahçe stadında yapılan spor eğlenceleri çok güzel olmuştur.

Gazetelerde

Gazetelere gelen muvakkat başmuharrirler makaleler yazmışlar, tahrir müdürleri ve muharrirler çalışmışlardır.

Milliyetin muvakkat başmuharriri Gazi Cengiz Bey yazdığı başmakalede ezcümle diyorki:

Bugün çocuk bayramının ikinci senesini tes'it ediyoruz. Daha iki senedir bizde bu güzel ve neş'eli günü yaşıyoruz. Geçen seneki bayramımız ilk olmak münasibetile tabiî biraz sade ve basit geçmiş. Fakat her şeyde olduğu gibi bunda da seneler geçtikçe bu gününün büyüklüğü, şerefi anlaşılacak ve hakikaten lâyik olduğu kıymeti alacaktır.

Tahrir müdürü Haldun Bey de makalesinde hakimiyeti milliye bayrammı izah etmektedir.

Çocuk muharrir

Çocuk muharrirlerimizden Handan H. Halk Fırkası müfettişi Mustafa Kemal Beyi ziyaret ederek kendisile muhtelif meseleler hakkında görüşmüştür.

— Kadınların meb'us omasına taraftar mısınız?

— Kadınlar meb'us olamazlar. Onlar evleri idare etmeli, dikiş dikmeli ve bu işlerle uğraşmalıdırlar.

— Hakim olmalarına taraftar değil misiniz?

— Hayır.... kadınlar için yapılacak yeğâne iş evde çalışmaktır.

— Kadın birliği hakkındaki düşüncenizi?

— Kapatmalı efendim. Orada oturup konuşacaklarına evlerine gidip işlerile meşgul olsunlar.

— Son sual müfettiş B.:

—Gazi Hazretlerini ziyaret edecek misiniz?

— İlk fırsatta. Kendilerine Fırkanın tazimatını arzedeceğim".

Diğer bir çocuk muharririmiz tayyare cemiyetine giderek bir mülâkat yapmıştır. Bu mülâkatta vilâyet şubesinin vaziyeti hakkında bazı istizahat vardır.

Bugün, yarın ve haftanın müteakip günlerinde bazı eğlenceler yapılacaktır.

Çocuk polis müdürünün icraatı

Çocuk polis müdürü İsmail Hakkı B. dün işe başlar başlamaz, vazifeye mübaşeretini bir tamimle şuabata bildirmiştir. Tamim şudur:

"Biavni Hak bugün vazifeye başladım. Selefim Şerif Bf. nin şimdiye kadar kurmuş olduğu usul ve prensip dahilinde bütün arkadaşlarımın vazifelerine ehemmiyetle çalışmalarını tavsiye ederim".

Bir haftalık polis müdürümüz İsmail Hakkı B. ilk icraat olarak polis müdiriyetinde müteferrika memuru bulunan pederi Hikmet Beyin Taksim merkezine naklini emretmiş ve çocuk vali Nejat B. de bu emri derhal tasdik etmiştir.

Ankarada millî bayram ve Çocuk haftası

ANKARA, (H. M.) — Bugün 23 nisan millî bayramı münasebetile hükûmet daireleri kapanmış, şehir gündüz bayrakar, gece elektiriklerle süslenmiştir. Çocuk haftası bugün başlamıştır. Çocuk sarayi önünde toplanan çocuklar, alay halinde şehri dolaşmişlar. Çankayada Reisicümhur Hazretleri ile İsmet, Fevzi, Kâzım Paşaların köşkleri ve şehremaneti önünde tezahuratta bulunmuşlardır. Çocukların nutuklarına Şehremini ve Himayei Etfal reisi tarafından mukabele edilmiştir. Sinemalar yarınki filmlerini çocuklara tahsis etmişlerdir.

İzmirde

İZMİR, 23 A.A. — Çocuk bayramı münasebetile Himayei Etfal cemiyetince tertip edilen program büyük bir tezahuratla tatbik olunmuş ve bugünkü bayram fevkalâde neşe ve sürur içinde tes'it edilmiştir. Sabah saat 9,30 da Vali ve müstahkem mevki kumandanı ile fırka kumandanı paşalar, Cümhuriyet halk fırkası müfettişi ve mutemedi ve erkânı vilâyet ümerayı askeriye, belediye, ticaret odası, borsa heyetleri bilûmum mektepler ve on binlerce halk kütlesi kışla meydanında toplanmışlardı. Bir talebe tarafından irat edilen nutka Vali paşa tarafından mukabele olunmuştur. Çocuklara yapılan bu mukabil hitabede: "Cümhuriyet tarihi sizin ellerinize intikal ettiği gün Cümhuriyet kudret ve kuvvet bulmuş ve o gün ulu Gaziyi daha güzel ve daha yakından tanımış olacaksınız" cümlelerile hitam bulmuştur.

Hitabeden sonra çocuk alayları önlerinde müteaddit muzikalar olduğu halde Cümhuriyet halk fırkası önünden geçmişlerdir. Burada paketler içinde her çocuğa şekerler verilmiştir. Türk ocağında ayrıca çıkulata ve şekerlemeler tevzi edilmiştir. Merasimi müteakip, bilûmum deniz ve kara vesaiti nakliyesi çocuklar tarafından işgal olunarak muhtelif mahaller ve istikametlerde gezintiler yapılmıştır. Şehir donanmış, halk sürur içindedir.

Diğer vilâyetlerde

Edremit ve Kırklarelinden aldığımız telgraflarda, çocuk bayrammın oralarda da büyük merasim ve şenliklerle tesit olunduğunu bildirmektedir.

Vilâyette

Sür'ati temin

Alâkadar vilâyetler arasında

Vilâyet idaresi kanununun 41 inci maddesi mucibince vilâyetlerde toplanmakta olan vilâyet idare şube reisleri içtimada ittihaz olunan mukarrerattan diğer hususatın doğrudan doğruya ait olduğu vekâlete bildirilmesinin sür'ati temin edeceği vilâyete tebliğ edilmiştir.

—o—

Belediye cezaları

Çatalcanın Ferhatpaşa mahallesi ahalisinden Arap dede oğlu Ömer Efendi tarafından belediye cezası hakkında İstanbul vilâyetine bir itirazname verilmiş ve bu itiraznameyi Devlet Şûrası tetkik ederek karar vermiştir. Devlet Şûrasının Vilâyete tebliğ olunan kararı şudur:

Müstedi Çatalca kazası idare heyetince birinci derecede verilen kararın tasdikine dair İstanbul Vilâyeti idare heyetince verilen karara itiraz etmekte ise de Vilâyet idare heyeince bittetkik kat'iyet kesbetmiş olan bu gibi kararların üçüncü derecede tetkikine kanunen imkân olmadığı gibi son merciinden verilen kararlar aleyhine itiraz edilebileceğine dair de bir hükmü kanunî bulunmadığma mebni keyfiyetin mumaileyhe tefhim olunması.. .„

Sigara satışı

İstanbulda geçen sene zarfında 6 milyon liralık satış olmuştur.

İzmirde 2 milyon 832 bin liralık sigara satılmıştır. Ankarada 2 milyon 88 bin, Adanada 1 milyon 305 bin, Aydında 1 milyon 348 bin, Bursada 1 milyon 274 bin, Konyada 1 milyon 167 bin, Samsunda 1 milyon 38 bin liralık satıs bedeli elde edilmiştir.

—o—

Bir senede yakalanan kaçak kâğıt ve tütünler

Tütün inhisar idaresi tarafından geçen sene 218 milyon 904 bin 590 sigara kâğıdı kaçak olarak yakalanmıştır. Yapılan aynı istatistiğe göre bir sene zarfında 57 bin 806 kilo kaçak yakalanmıştır.

Kaçakçılık en ziyade Bursa ve Düzcede olmuştur. Bursada yalnız sekiz ay içinde bin kilodan fazla kaçak tütün yakalanmıştır.

İkinci derecede Tokat, Manisa, gelmektedir. Gaziantapta da sekiz ay içinde 3 bin 842 kilo kaçak tütün yakalanmıştır.

SİNEMALAR

Taksim bahçesi

Her cuma ve pazar günü hava müsait olduğu takdirde

VARYETE PROGRAMİLE

BÜYÜK MATİNE

Bu akşam Beyoğlunda **MULEN RUJ** salonunda

Türkiyenin büyük san'atkârı **NAŞİT BEY** temsilleri

Türkiye baş muganniyesi ve güzel sesler kraliçesi SABRİYE HANIM iştiraki ile GALA MÜSAMERESİ bu akşamki piyeste mutlak Naşit bey tarafından temsil edilecektir. UGURSUZ İZDİVAÇ taklitli fantazi ve gayet gülünçlü piyes 3 perde Alaturka taganniler millî Zeybek rakısları ve muhtelif varyete numeroları.

Duhuliye 30, 60, 75 meşrubat mecburi değildir.

İlâhi güzelliği derecesinde mükemmel bir muganniye olan **KORIN GRIFFIT** ilk şarkılı ve sözlü filmi olan

AŞK NAGMELERİ

filminde presteşkârları huzurunda ilk defa olarak taganni edecektir.

Önümüzdeki 28 Nisan 1930 pazartesi gününden itibaren

ELHAMRA Sinemasında

Bu akşam **ASRİ SİNEMADA**

2 FİLİM BİRDEN

KARL DAN ve JORJ ARTUR

gibi gayet komik iki aktör tarafından temsil olunan ve seyircileri ağlatıncaya kadar güldürecek olan

ZORAKİ BABA

kahkahalı bir komedi ile meşhur aktör LIYONEL BARİMOR ve TERBİYELİ KÖPEK EKLER in temsili

KATİL ELLER

gayet korkunç ve titretici bir eser. İlâveten zengin varyete programı

Bütün musiki meraklıları dün akşam MELEK SİNEMASINDA gösterilen KADINLARA İNANMAM tamamile ŞARKILI ve SÖZLÜ güzel filminin mümessili Berlin Operasından meşhur tenor RIŞAR TAUBERI mevcut ve sureki alkışlarla karşılamışlardır.

Tauberin bu filmde taganni ettiği şarkıların Türkçe Almanca ve Fransızca basılmış metni bütün seyircilere tevzi edilmektedir.

MAJİK SİNEMASI

Bu akşam

EVELİN HOLT ve HANRİ STUART i

AŞK İHTİYACI

filminde takdim edecektir. Sonderece mükemmel ve müstesna bir şaheser olon bu film mes'ut olmak için lâzım olan her şeye malik ve fakat biraz aşk için mütehassir olan bir zavallı kadının iztirabatını tasvir etmektedir.

Yeni neşriyat

TÜRK SPOR

Türk Spor Viyana maçları münasebetile 32 sahife nushai fevkalâde olarak çıktı. Maçların resimli tafsilâtı, Mauronun beyanatı, nefis karikatür, resimli interesan yazılar, Yusufun menakibi, işin alayı.

* * *

ARTİST

14 üncü sayısı nefis resim ve güzel yazılarla çıktı. Sinema, tiyatro, müzik, müsabaka V.S.

Uzunköprü Hayvan ve Eşya panayırı

Uzunköprü Belediyesinden:

Uzunköprü Hayvan ve eşya panayırı Nisanın yirmi sekizinci pazartesi günü küşat edilip bir hafta devam edeceği ilân olunur.

ANADOLU

SIGORTA ŞIRKETI

Türkiye İş Bankası tarafından teşkil edilmiştir

Yangın - Hayat - Nakliye - Kaza - Otomobil - mes'uliyeti maliye Sigortalarını kabul eder.

Adres: 4 üncü Vakıf han İstanbul

Telefon: İstanbul — 531 Telgraf: İmtiyaz

Mevlûdu şerif

Esbak sadaret müsteşarı Sait münip E. Hafidesi Binbaşı Süleyman Server B. Zevcesi merhume Emine Zahide Hanımın ruhuna ithafen yarınki Cuma günü saat 14 te Aksaray'da Valide camiinde mevlûdu şerif kıraat olunacağından evidda ve ehibbasına ve hazır bulunmak isteyenlere arzı keyfiyet olunur.

Kömürcüyan B. asarından

Yeni Lûgaritma cetvelleri	80
Amelî hesabı ticarî	120
Amelî usulü defteri 4 kısım	150
Amelî ve tatbikî kambiyo	50
Ticarî malûmat ve bankacılık	150
Yeni muhasebe usulü	175
Amerikan usulü: Yevm.D.Kebir	75

HABİG

Erkek levazımatı iksaiyesinin en mühimmi şapkadır

HABİG

Şapkaları Cins ve şekli itibarile en mükemmel olanlardır

Başlıca şapka mağazalarında satılır.

Millî tasarruf cereyanının ilk neticesi kadınlarımız lehinedir

Millî tasarrufun başında kadın mı, erkek mi?

İlk muvaffakiyetli netice kadınlarındır...

Erkekler yerli kumaşlara daha az rağbet gösteriyor

Erkek ve kadın terzilerin aldıkları sipariş-lerden çıkan ilk neticeler..

Son tasarruf mücadelesinin yerli kumaşların revacına nekadar tesir ettiğini öğrenmek her halde merak edilmeğe değer. Halâ eşyamızın başında bulunan ecnebi mamûlâtı kumaşların, yerli kumaşlar lehine rağbetten düşmesi, memleket iktısadiyatı namına çok büyük bir kazanç teşkil edecektir.

Temas ettiğimiz erkek terziler yerli kumaş istihlâkatı hakkında yekdiğerine taban tabana zıt ve çok şayanı dikkat malûmat vermektedirler.

Erkek terzinin dediği

İstanbulun ikinci sınıf terzilerinden biri diyor ki:

— So tasarruf mücadelesi başladıktan sonra yerli kumaş elbise siparişatı ehemmiyetli surette artmıştır. Yerli kumaşların nisbeten ucuz olmaları bu rağbette ehemmiyetli bir amil mevkiindedir. Yerli elbise siparişatı bir aralık umumî siparişat yekûnümüzün yüzde ellisini geçmekteydi. Günden güne tezayüt eden bu nisbet son günlerde durmuştur. Bu durgunluk, her şeyden evvel yerli kumaş tacirlerinin son zamanlarda fiatlere gayri makul nisbette zammiyatta bulunmalarından tevellüt etmektedir.

Ecnebi kumaşlarla yapılan elbiseler 60-70 liraya maloldukları halde yerli kumaşlardan ayni kostümü 50-55 liraya maletmek kabil olmaktadır.,,

Beyoğlu terzileri

Diğer taraftan Beyoğlunun lüks terzihanelerinden birinin sahibi şu ibrete lâyık malûmat vermektedir:

"— Millî tasaruf mücadelesinden sonra yerli kumaşla elbise yaptırmak istiyen bazı müşterilerimiz zuhur etti Fakat bunlar nihayet yüzde beşi tecavüz etmezler. Bu rağbetsizlik yerli kumaşların ecnebi mamulâtı kumaşlara nazaran daha az değerli olmasına delâlet etmez. Müşterilerimiz lüks meraklılarıdır ve senelerden beri alıştıkları ecnebi mamulâtını tercih etmektedirler. Getirttiğim yerli kumaşlar maalesef sarfedilemedi.,,.

Hanımlar mı erkekler mı?

Bu vaziyet ispat ediyor ki erkeklerimizin refah seviyesi daha yüksek olan kısmı, orta ve fakir tabaka kadar tasarruf kaidelerine riayet etmemektedir. Halbuki asıl tasarrufa riayet etmesi lâzım gelen tabaka yüksek tabakadır.

Buna mukabil hanımlarımız, limit ve tahmin hilâfına, tasarruf bahsinde erkeklerden çok ileri gitmişlerdir. İşte, İstanbul terzilerinden biri diyor ki:

"— Tasarruf mücadelesinden beri yerli kumaşlarla elbise siparişatı çok arttı. Bugün siparişat yekûnümüzün yüzde 75 i yerli malidir. Evvelce yerli malı olarak yalnız krep dö şin kombinezonlar ismarlanıyordu.,,.

Yüzde 40 - 50 si

Beyoğlunun en lüks terzihanelerinden birinin sahibesi de diyor ki:

"— Siparişatımızın yüzde 40-50 si yerli malından olmaktadır. Türk müşterilerimiz umumiyetle yerli malı kullanmaktadırlar. Yerli kumaş giymenin bir moda salgını kadar kuvvetli bir cereyan halini aldığını söyliyebilirim.,,.

Görülüyor ki kadın ve erkek hamiyeti arasındaki mukayese, millî tasarruf bahsinde kadınlarımızın lehine bir netice verdi.

Türk tarihi

Encümenin son zamanlardaki faaliyeti

Türk tarih encümeninin son faaliyeti hakkında encümen umumî kâtibi müderris Hamit B. bir muharririmize şu izahatta bulunmuşlardır:

—"Tarih encümeni mutat mesaisine devam etmekte ve senenin muayyen zamanlarında neşredilen Encümen mecmuası muntazaman çıkarılmaktadır.

Encümen bu mecmuayı neşrederken diğer taraftan kıymetli bir eser daha çıkardı. Bu kitap İbni Emin Mahmut Kemal B. tarafından telif edildi. İsmi"Son asır Türk şairleri"dir Bu eser "Şuara defterleri,, ni ikmal edecek ve devamı da olacaktır.

Encümen önümüzdeki sene için mesai programını bugünlerde hazırlıyacaktır".

Spor

Dün Taksimde yapılan maçlar

Dün Taksim stadyomunda bazı müsabakalar yapılmıştır.

İş bankası ve mükerrer sigorta takımları arasındaki maçı 0-6 İş bankası kazanmıştır.

Kasımpaşa birici takımı Galatasaray ikinci takımını 0-2 yenmiştir. Beşiktaşla Vefa küçükleri 2-2 berabere kalmışlardır. Galatasaray birinci takımilePera arasındaki maçta 0-0 berabere bitmiştia. Fenerbahçe birinci takımı bire karşı 2 golle İstanbulspora galip gelmiştir.

* * *

Yarımki maçlar

İstanbul Futbol Heyetinden:

25 Nisan 1930 cuma günü yapılacak lik maçları aşağıda yazılıdır.

Fenerbahçe Stadında

İkinci takımlar

Beylerbeyi - Kasımpaşa Eyip saat 11. Hakem Suat B.

Üsküdar - Altınordu Hilâl saat 12,15, Hakem Suat B.

Birinci takımlar

Beylerbeyi - Kasımpaşa Eyip saat 13,30, hakem Suat B.

Üsküdar - Altınordu Hilâl, saat 15,15, hakem Suat B.

Taksim Stadyomunda

İkinci takımlar

Fenerbahçe - Beykoz, saat 12 Hakem Nüzhet B.

Beşiktaş - Vefa saat 13,15, Hakem Nüzhet B.

Birinci takımlar

Fenerbahçe - Beykoz, saat 14,30, Hakem Kemal Halim B.

Beşiktaş - Vefa saat 16,15 Hakem Sait Selâhattin B.

Dispanser!

Beyoğlu dispanserinin senelik faaliyeti

Cümhuriyet Halk Fırkasının açtığı Beyoğlu dispanseri hayırlı faaliyeti günden güne artırmaktadır.

1929 senesi zarfında bu dispansere 14072 hasta müracaat etmiştir.

Bunlardan (8900) ü kadın ve (5172) si erkektir ve içlerinden 1—15 yaşma kadar olan (1850) si erkek ve (2051) i kadın, 16-40 yaşma kadar olan (2055) i erkek, (4478) i kadındır. 40 yaşından yukarı olanlar arasında (1267) si erkek, (2371) i kadındır.

Kezalik müracaat eden hastaların (3047) sini müslim erkekler, 5127 sini müslim kadınlar, 2125 ini gayri müslim erkekler ve 3779 unu gayri müslim kadınlar teşkil etmektedir.

Hastalar içinde 5202 si dahilî, 177 si ciğer veremi, 43 ü diğer verem musabini, 388 i haricî, 2232 si çocuk hastalıkları musabini, 1109 u kadın hastalıkları musabini, 28 i bevliye, 777 si asabiye, 323 ü cildiye, 17 si frengi, 96 sı belsoğukluğu, 716 sı kulak ve burun, 1258 i göz hastalarıdır. Bir sene zarfında (71) kişiye çiçek aşısı yapılmış, 193 kişinin kanı muayene edilmiş, 62 kişinin dişleri tedavi edilmiş, 477 kişinin balgamı muayene edilmiş, 36 kişi röntgene gönderilmiş, 240 kişiye de meccanen ilâç dağıtılmıştır.

Tütün tozu

Müstahsile gazlı olarak verilecek

Bağlarda hastalık mücadelesinde kullanılmak üzre Tütün inhisar idaresi tarafından bağcılara ve diğer müstahsile verilen tütün tozları ile kırpıntıların bazı müstahsil tarafından kalburdan geçirildiği ve küçük tütün parçalarını sigara yaparak içtikleri anlaşılmıştır.

Tütün inhisar idaresi bu hâl karşısında tütün tozları ile kırpıntıları müstahsile tevzi etmek için bazı kayit ve şartlar vazetmiştir. Evvelce Ziraat dairesine müracaat eden bağcı veya bahçesahibi aldığı bir tezkereyi Tütün inhisar idaresine götürerek yüzlerce kilo toz ve kırpıntı almakta idi. Müstahsillerden bir kısmının tozları enfiye olarak kullandığı ve tütün kırpıntılarını da sigara yaparak istimal ettiği anlaşılınca bunların nişadır mahlûlüne batırıldıktan sonra müstahsile verilmesi muvafık görülmüş ve alâkadarlara o şekilde tebliğatta bulunulmuştur.

Buna dair İktısat Vekâletinden mıntaka Ziraat müdürlüğüne bir emir gelmiş ve nişadır mahlûlü bulmak külfeti, mucip olacağından tütün tozlarile kırpıntıların gaz ile muamele edilmesi ve ondan sonra müstahsile teslimi bildirilmiştir. Bu sene Manisa ve havalisindeki bağcılar için gerek İzmir ve gerek Aydın vilâyeti tütün inhisar idarelerinden verilecek olan tütün tozları ile kırpıntıları bu şartla verilecektir. Gazın tedariki müstahsile ait bir meseledir.

Nafıa vekili

Recep Beyim çok mühim beyanatı

Nafıa vekili Recep B. muhtelif nafıa işleri hakkında âtideki beyanatta bulunmuştur:

"— 240 milyonluk kanun, yüzü su ve yüzü Samsun-Sıvas, Adapazarı - Düzce - Bolu ve Filyas - Ereğli olmak üzere üç demir yolunun inşası karşılığı, 40 milyon da Samsun, Mersin ve Ereğli limanlarile Amasra İnebolu ve Trabzon dalga kıranlarının yapılması karşılığı olarak verilmiştir.

Bu tahsisat kanuna göre 12 senede sarfolunacaktır. Bunlardan su işlerine başladık.

Su işleri

Tekniği büyük olan su işlerine ilk seneler çok para tahsisi doğru olamıyacağı için geçirmekte olduğumuz seneyi 2 milyona yakın bir tahsisatla kapatıyoruz.

Yeni bütçe senesinde de bu işlere takriben o kadar para tahsis ediyoruz.

Çok tecrübeli bir Holândalı su mütahassısının celbi kararı

Nafıa Vekili Recep Bey

geçen hafta Heyeti Vekileden çıkmıştır.

Bu sene zarfında Ankara civarında senede 10 milyon metre mikâbı su toplayabilecek bir baraj inşası, mukarrerdir.

Ankara ovasının sulanması için 12, İzmir su mıntakasında, Bürhaniye ve civarında bazı kanallerin ıslahı için 2, Ergene ve Simavın tahribatını menetmek için, Aksaray kanalları mıntakasının tevsii için, Konya Cumra mıntakasında eski tesisatın fennî eksikliklerini tamamlamak, ana kanallara yeni kanallar bağlamak için yer yer müteferrik ve peşin faide veren işler görülmüştür.

Şimendüfer hatlarımız

Başlanmış demiryolları varılmak istenen hedeflerine, çizilen programları takip ederek, durmadan gidiyorlar.

Önümüzdeki malî sene içinde biribirini takiben Sıvasa, Çankırıya (Kütahyadan) Balıkesire, Cenuptan Malatyaya varacağız. Diğer işler yollarında ilerliyecektir.

Yukarıda söylediğim kanun da zikri geçen üç demir yolu için başlanmak zamanını ifade edebilecek vaziyette değilim. Bu işlere mümkün olduğu kadar çabuk başlamak imkânları üzerinde çalışmaktayız.

Erganiye gidecek cenup hattımız ilerledikçe Mersin limanının ve kömür ihracatımızı kolaylaştıracak Ereğli limanının inşalarına bir an evvel başlamak mukarrerdir.

Şoseler ve köprüler

Kara yolu işlerimizi gecen sene çıkan şose ve köprüler kanunu tanzim etmiştir.

Vilâyetler yol işleri bu kanuna göre üçer senelik programlara bağlanıyor. Bu sene vazifelerini bitiren Vilâyet umumî meclislerinin program teklifleri ve yol bütçeleri biribiri ardından gelmektedir.

Vekâletin büyük köprüler üzerinde ilk senelik çalışış tarzı ayni müzakerelerle tesbit edilerek vekiller heyeti kararına bağlanmıştı. Şimdi bu ana işlerin tatbikatına takaddüm eden gün lerdeyiz.

Baba katili

Tüyler ürpertici bir cinayet

Ağırceza mahkemesi mühim bir cinayet davası rüyet etmektedir. Vak'a mühim olduğu kadar tüyler ürpertici bir şekilde ika edilmiştir. Hâdise şudur:

Ahmet Şilede oturur. Babası Murat Efendi ile aralarında çıkan bir münaferet yüzünden bir akşam odun kestikleri balta ile öldürüyor. Baba katili bu müthiş cinayetini mahkeme huzurunda inkâr ettiği halde ilk tahkikatı idare eden müstantiğe en ince teferrüatına kadar anlatmıştır. Maznunun tahkikat sırasında itirafı şöyledir:

— Babamı ben vurdum. Çünkü eve nikâhsız karı almıştı Bana onun yanında hakaret ediyordu. Ondan evvel evden çıktım. Yanımda odun kestiğim balta vardı. Yolun dönemeç yerindeki çalıların arkasında mevki aldım. Bir az sonra babam atın üstünde göründü. Tam önümden geçerken baltanın tersile vurdum. Yere düştü. Öldürdükten sonra sürükliyerek çayın içine yatırdım,,..

Jandarma, cesedi uzun zamanlar aradığı halde bulamamış ve nihayet katil Ahmedin muavenetini istemek zarureti hâsıl olmuştu.

Müstantik baba katilini ceza kanununun 450 nci maddesi mucibince idamı talebile ağırcezaya sevketmiştir. Dava, bazı şahitlerin celbi için talik edildi.

Zeytinler

Bandırma tacirleri kuşlardan müşteki

Rusyaya ihracat meselesi uzun zaman şikâyetleri mucip olmuş, Rus Ticaret mümessilliği ile Arkos şirketinin yaptığı ihracat, tüccarlarımızdan bir kısmının şikâyetlerini dindirmişti. Fakat Bandırma ticaret odasından İzmir mıntaka ticaret müdürlüğüne mühim bir tahrirat gelmiştir. Bu tahrirata nazaran hu sene Bandırma ve Erdek dahilinden Rusyaya ihraç edileceği haber verilen zeytin taneleri elân ihraç olunmamıştır. Bir çok müstahsiller mühim miktarda para sarfederek ve Bankalarda faizle para alarak Rusyaya sevk ve ihraç edilmek üzre 63 bin kilo zeytin tanesi hazırlamışlardır.

Rusların bu malları iade etmemesi için zeytin taneleri büyük bir dikkat ve itina ile, temiz bir surette hazırlanan zeytin taneleri fıçılara basılmıştır. Fakat Mudanya, Edremit ve Ayvalık havalisinden külliyetli miktarda zeytin tanesi ihracatı yapıldığı halde Bandırma ve Erdek havalisinden hiç alınmamıştır. Bu hal müstahsili müşkül vaziyete sokmuştur. İzmir mıntaka ticaret müdürlüğü; bu mühim mesele hakkında İktısat vekâletinin dikkat nazarını celbedeceği gibi Rusyaya ihracatla meşgul olan şirketler nezdinde de teşebbüste bulunacaktır.

Yeni bir lâyiha hazırlanıyor

Ancak bu tatbikat için şose köprüler kanununun ilk tecrübe senesinin verdiği yol vergisi tahsilâtı neticelerine göre bir taahhüt kanunu çıkarmak mecburiyetindeyiz.

Bu kanunu hazırladım ve en ihtiyatlı yol vergisi verimi hesaplarına dayanarak bir miktar tesbit ettim. Geçen hafta Maliye vekili ile de konuşarak, hem kanunun metninde, hem hesaplarda mutabık kaldık. Nafıaya millî şoseler ve köprüler için 55 milyon liralık taahhüde girişmek salâhiyetini veren bu kanun lâyihası önümüzdeki hafta Vekiller heyetinin müzakere ve kabulüne arzedilecektir.

Muhabir mektupları:

Çankırıda bir tetkik

Çankırı şimendifer siyasetinden en büyük istifadeyi temin etmiştir

Güzel Kastamoni'den bir manzara

Çankırı, (Milliyet) — Eski bir eyalet merkezi bulunan Çankırı vilâyetinin Çerkeş ve Ilgaz isimli iki kazası ve yüz bine yakın nüfusu vardır.

Maari

Merkezinde muhtelit orta ve kazalarında tam teşekküllü ilk mektepleri bulunan vilâyet dahilinde *127* dersane ve dört bini kadın olmak üzere yedi bin talebesi bulunan millet mektepleri de şayanı takdir bir tarzda çalışmaktadır. Geçen sene bu mekteplerden mezun olan iki bin talebe ayrıca bu dersanelerin (B.) kısmına devam etmektedirler.

Belediyenin faaliyeti

Haricî manzarası itibarile ilk nazarda insana kasvetli görünen şehir, içinde yeni yapılan istasiyon ve mahalleleri arasından pek yakından geçecek şimedifer ve çayın iki kenarına yapılan güzel binaları ile yakın bir âtide Türk vatanına yeni bir mâmure olarak ilâve edilmiş olacaktır.

Belediye şehrin haritasını yaptırmış ve plânını da ikmal etmek üzeredir. Şimdiden şehre bir çok masraflar ile isâl edilen suya ait tesisat ikmal edilmiş ve istihsal olunan elektrik ile de şehrin tenviri de imkân dahiline girmiştir. Belediye reisi Sait Bey tecrübeli ve çok değerli bir zattır. Giriştiği büyük işte muvaffakıyet dileriz.

Türkocağı ve Spor

Bütün hayırlı teşekküllerin şubelerine malik olan Çankırıda Türkocağı iyi eller idaresinde çalışmaktadır. Ocak tarafından tesis edilen sinema da halkın bu ihtiyacını temin etmektedir.

Gençleri spora alıştırmak için lâzım gelen teşvikat yapılmış ve muktezi bütün tertibat nazarı dikkate alınarak harekete geçilmiştir.

Eski ve tanınmış bir sportmen olan Vali Âdil Beyefendi ile ocağın kıymetli reisi Kemal Beyin himmetleri Çankırıyı bu noktadan da mücavir vilâyetlere tefevvuk ettirmek üzeredir.

İktısadî vaziyet

Bir kaç seneden beri devam eden kuraklıktan muztarıp vilâyet halkı şimendifer inşaatında çalışmak suretile bu sıkıntı senelerini atlatmıştır.

Bu sene zeriyat geçen senelere nisbetle bir misli fazladır. Havalar şimdiye kadar müsait gittiğinden büyük bir bereket bekleniyor. Hayvanat sayısı da eski senelere nazaran fazladır.

Vilâyet madenleri itibarile çok zengindir. Bilhassa Zongul dak kömür madenleri ile sıkı bir alâkası bulunan kömür madenleri de Bayraklı nahiyesi dahilinde arzın yüzüne kadar çıkmış bulunuyorlar. Ziraat Bankasının vilâyet dahilinde köylüye yaptığı yardım iki yüz elli bin liravı mütecavizdir.

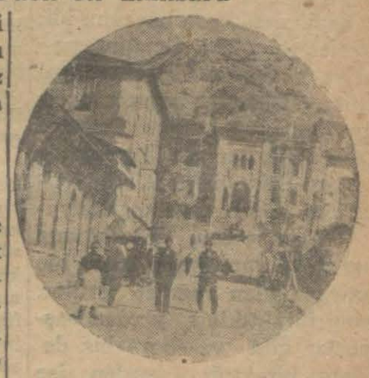

Hükûmet konağı

Başka banka olmadığından ticarette kredi buhranı mevcuttur. Bu yüzden murabahacılar iş adamlarını iflâs ettirerek akla hayret verecek faizler istemekte ve almaktadırlar. Buna yegâne çare İş Bankasının bu muhit ile alâkadar olmasıdır. Bilhassa Cümhuriyet hükûmetinin muvaffak olmuş şimendifer siyasetinden en büyük istifadeyi idrak etmiş bulunan bu vilâyete millî bankanın bir şube açması ve madenleri ile alâkadar olması bu mustahsil muhiti baştan başa canlandıracaktır.

Sihhat ve zabıta işleri

Memleket dahilinde müstevli bir hastalık yoktur. Asayiş iscidden çok mükemmeldir. Şehirde halk işi ve gücü ile meşgul olduğundan polisi meşgul edecek hiç bir hâdise yoktur.

Ahvali umumîye

Kadîm bir vilâyet merkezi bulunan Çankırının bugünkü millî taksimatı çok noksan ve dardır. Ilgaz ve Kızılırmak bu vilâyete tabiatin çizdiği hudutlardır.

Şimdilik Çoruma mülhak bulunan İskilip kazasının köyleri ve bizzat kaza merkezi iktısadan Çankırıya merbut bulunmasından bu kazanın Çankırıyı raptı suretile ahalisinin bizzat müracaatleri ile tezahür eden arzularının temini zarurîdir. Kılecik ile diğer bazı kazaların da bu çerçeve dahiline girmesi çok şayanı temennidir.

Dairei intihabiyeleri ile çocandan ve baştan alâkadar bulunan vilâyet mebuslarının bu hususta muvaffakıyetleri hem şehrilerinin kalbinde esas mevcut minnet ve şükran hissini bir kat daha artıracaktır.

HAYDAR

Hava epi soğudu

Havaların serinliği devam diyor. Dün, Kandilli rasathanesinin ifadesine göre havanın sınması lâzım gelirken harare düşüklüğünü muhafaza etmiştir.

Rasathane, havalarda bir yri tabiilik olmadığını, bir gün sonra havanın düzeleceği söylemektedir.

Serseri torpil bulunama

Karadeniz boğazı haricinde dolaşan serseri torpil, limandaresinin taharriyatına rağmen tekrar görülmemiştir. Torpil cereyanlarla aksi istikametle doğru sürüklendiği zannolunmakta...

Fikir, Mizah, Edebiyat, San'at

Milliyet

Asrın Umdesi "Milliyet" tir.

24 NİSAN 1930

İDAREHANE — Ankara caddesi No. 100 Telgraf adresi: Milliyet, İstanbul

Telefon numaraları: İstanbul 3911, 3912, 3913

ABONE ÜCRETLERİ

	Türkiye İçin	Hariç İçin
3 aylığı	400 kuruş	800 kuruş
6 „	750 „	1400 „
12 „	1400 „	2700 „

Gelen evrak geri verilmez

Müddeti geçen nushalar 10 kuruştur.

Gazete ve matbaaya ait işler için müdüriyete müracaat edilir.

Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Dün hararet en çok 11 en az 8 derece idi. Bugün rüzgâr poyraz şimal, hava bulutlu olacaktır.

FELEK

Çocuklar ve biz

Dün çocukların bayramı idi, gazeteleri, Türk Ocağını, polisi ve Vilâyetle Emaneti işgal ettiler. Eğer bu bayramın yegâne tezahürü bundan ibaretse bizim için her gün bayram demektir. Dün bizim işlerle iştigal için gelmiş olan çocuklar ile temas ettim. Yazdığımız yazılar ve yaptığımız işlere hiç yadırgamadan vazıyet ettiler. Sanki bıraktıkları yerden başlıyorlar gibi ve sonra biz de onların bıraktığı yerden işe başladığımız zaman arada bir ek görmedik.. Senede her gün böyle çocukların çocukluk zamanları bize mükayeseli ve iyi bir müşahede zemini hazırlamaktadır.

Aslan hikâyesi

Dinleyin! Dün öğle üzeri Beyoğlunda bir otomobil ve şoför vak'asına şahit oldum: Bir otomobil geçerken iki kişiye zararsızca çarpmış. Bu iki kişi şoförle evvelâ kapıştılar, sonra ayrılıp atıştılar ve nihayet şoför elinde bir çekiçle tekrar savleti üzerine tekrar kapıştılar ve tekrar ayrıldılar. Eğer tesadüfen geçen bir polis memuru müdahale etmese doktor ve mahkemeyi işgal edecek bir kanlı iş olabilecekti. O sıra benimle ve benim gibi müdahaleye hakkı olmadan bu kavgayı seyredenler içinde iri yarı 1.95 boyunda ve kolunda seyrisefer işile muvazzaf olduğuna işaret olmak üzre iki çapraz ok taşıyan bir belediye memuru da tıpkı meraklı bir adamın bir horoz dövüşünü seyrettiği alâka ile bu dövüşü seyrediyordu. Sokuldum ve dedim ki:

— Bu kavga otomobilin bu iki kişiye çarpmasından çıktı. Müdahale edin de iş hallolunsun!

— O bizim vazifemiz değildir!

— Siz neye karışırsınız?....

— Seyrüsefer!

— İyi ya işte bu da bir otomobilin bir piyadeye çarpması vak'asıdır!

— Hayır biz bu işe karışmayız! Hem sana ne?.. İşine gitsene!

— Efendi, bu iş sizin vazifeniz mi değilmi halletmemiz için bana isminizi söyler misiniz?..

— Hayır söylemem, mecbur da değilim! dedi ve ağır ağır, rahatsız edilmiş bir seyirci teessüfü ile oradan uzaklaştı, bu çok vazifeşinas memurun ismini öğrenemedim amma tahmin ettim: Bu cesur zatın ismi "Aslan,, olmalı idi.

FELEK

Ecnebi edebiyatı

Paul Valéry

Paul Valéry kadar kılükale sebebiyet veren muharrir az bulunur. Gerek şahsı, gerek eserleri etrafında senelerce süren münakaşalar henüz duruldu. Fakat onun kıymetini inkâr edenler, daha doğrusu ona verilen mevkii lüzumundan fazla yüksek görenler fikirlerini değiştirmiş değiller dir. Edebî kinler şiddet itibarile her nevi kine faiktir. Ancak münakaşaların da zaman içinde bir hududu olduğu için, Paul Valéry meselesi de hararetini nihayet kaybetti.

Bu "mesele" nin zuhurundaki en mühim âmil, Valéry'nin anî şöhretidir. Filhakika, eserlerinin en güzelleri bundan yirmi beş otuz sene evvel yazılmış olan, kendisi elli yaşını geçtiği halde nazarı dikkatı celbetmemiş olan bir muharririn birdenbire zamanının en yüksek edipleri, mütefekkirleri ve hatta alimleri ayarında addolunması bazılarına bir az garip geldi. Bir zamanlar Valéry taraftarlığı ve Valéry aleyhtarlığı bir nevi moda oldu.

Fakat bu lüzumsız gürültüde Valéry'nin taksıratı yoktu. Bir muharririn, sırf san'atına, fikre olan aşkı yüzünden senelerce susması, bir satır yazı bile neşretmemesi, her halde onun lehindedir. Filhakika Valéry sükûn ve sükût içinde ihtiyarlamış bir adamdır. Garip bir sevki talile misli görülmemiş bir edebî modanın mevzuu olması onun ne kıymetini düşürür, ne de şahsiyetine halel getirir.

Her şeyi yerli yerine koyan zaman, "kıymet" denilen şeyinde mahiyetini meydana koyar. Netekim bir kaç sene içinde, Valéry'nin sun'î bir söhret sayesinde mevki kazanmış ikinci derecede bir şair olmayıp, yalnız zamanımızda değil, edebiyat ve fikir tarihinde en yüksek şimalardan biri olduğu tahakkuk etti. Valéry, adeta perestiş ettiği Descartes nevinden bir şahsiyettir. Her şeyden evvel bir mütefekkir, halis bir fikir adamıdır. Bu itibarile dır ki, fikirlerin tarihinde mümtaz bir mevki işgal edecek, ve fikirlerin tekâmülünde bir merhale teşkil etmiyecekse bile onların ifadesi hususundaki müstesna hüner ve mehareti sayesinde misli az görülmüş bir "intellectuel" olarak yadedilecektir.

Bir buçuk ay evvel neşredilen bir kitabı, bu hususiaki kanaatleri teyit ve takviye ediyor. İsmi Variété II olan bu eserde muhtelif mevzulara temas edilmiştir. Kitabın birinci kısmı Descartes'a aittir. Valéry'nin Kartesyanizm le meşbu olduğunu söyledim. Paul Valéry gibi yüksek bir şahsiyetin Descartes gibi harikulâde bir dahiye perestiş etmesi kadar müheyyiç bir manzara tasavvur edilemez. Holanda'dan avdet isimli fasıl, muharririn en ince, en nefis yazılarından biridir. Müellif, bunda, Descartes'in uzun müddet ikamet ettiği Amsterdam'dan bahsediyor, o Amsterdam şehri ki, orada bizzat Descartes'in dediği gibi "kendisinden başka ticaretle meşgul olmayan insan yoktu"; büyük filosofun hayatının en mühim ve en kıymetli senelerini Holanda da geçirdiği malûmdur. Valéry, Descartes'in, lisanını ve âdetlerini bilmediği bir diyarda yaşamış olmakla nasıl tam bir filosofun muhtaç olduğu tecerrüdü temin eylediğini enfes bir tarzda tarif ediyor.

Eserin mühim bir kısmında Stendhal hakkındaki sahifeler teşkil ediyor. Stendhal'a dair bukadar vazih, bu derece doğru sözler söylenmemiş tir diyebilirim. Stendhal in şahsiyeti eseri kadar, hatta belki eserinden daha merak averdir. Valéry bunu görmüş ve Kırmızı ve Siyah mübdiinin şayanı hayret hususiyetleri üzerinde uzun boylu tevakkuf etmiştir. Filhakika Stendhal'in esrleri baştan aşağı Stendhal'in hakikî yahut muhayyel maceralarının tarihidir. Binaenaleyh, Valéry'nin dediği gibi, Stendhal yalnız bir muharrir değil, başlı başına bir "tip" dir.

Bu sahifeleri Verlaine, Mallarmé, Baudelaire ve Huysmans hakkında parçalar takip ediyor. Kısa bir makalede bu kitaptan istediğim gibi bahsedemediğime, ancak muhteviyatını işaretle iktifa etmek mecburiyetinde olduğuma müteessifim. Fakat bununla, Variété yi okumak arzusunu telkin etmiş olursam kendimi bahtiyar addederim. Derin bir ihtiyaçhalinde, aşk ile, arzu ile okunacak yer yüzünde on muharrir varsa bunların biri de Valéry'dir. Karıştırdığınız kitaplar arasında, kaç tane vardır ki, sizi kitaplardan, edebiyattan, edip fasilesinden iğrendirmesin? İşte Valéry, bu noktar nazardan teselli veren, kitaplarla barıştıran, fikir alemine yenileşmiş bir aşk ve hasretle avdet ettiren yüksek ve bibeha ruhlardandır.

REŞAT NURİ

Sıhhî bahisler

Anne.... ve... Çocuk

— "Bir kadın için en büyük fazilet anne olmaktır.

Bir kadın için hayatta tek bir gaye var... Anne olmaktır. Anne olmak.. Çocuğunu kucaklamak.. O.. Öyle bir saadet ki bunu yalnız anne olanlar duyar. Yalnız onlar tahlil eder. Çocuk o öyle bir teselli ki, bir anneye ondan daha büyük bir teselli yoktur ve olamaz.. Onun hıçkırıklarında başka bir şiir, gözyaşlarında başka bir letafet, gülüşlerinde başka bir cazibe var... Anne olmaktan korkan çocuktan tiksinen bir kadın, kadından başka bir şeyo bir heyûlâdır... Her genç kız kadın olmağa namzet olduğu gibi her kadın da analığa namzettir. Üremek ve üretmek tabiatin kadına verdiği bu en büyük bir haktır. Kadın hiçbir vesile ile bu hakkı çiğniyemez. Anne olmaktan sakınan, çocuk istemiyen, çocuğunu düşüren bir kadın hilkatin mefurudur. O çocuğunu öldüren, benliğine yurduna ihanet eden bir mücrimdir. Kadını hayatını kendi elile baltalamağa sevkeden amil sırf bilgisizliktir. Çocuk düşürmenin fecaatini, tevlit edebileceği meş'um tehlikeleri anlıyan bir kadın ne hayatına kast, ne de vatanına ihanet edecek kadar şaşkın olamaz. Vatanına, hayatına benliğine merbut kalır. Bunlara ihanet zilletini irtikâp etmez. Kadının varlığını kemiren bir iptilâ halini alan meş'um afetin seyri artık durmalıdır. Her gün başka bir yuva, her dakika başka bir ocak söndüren, kaynaklarımızı kurutan bu salgının önüne set çekmeli.

Alman kadını nüfusunu senede bir buçuk milyon kabartıyor. Doğuş kabiliyeti daha pek çok yüksek olan Türk kadını neden kendi varlığını kendi elile kemirsin, neden çocuk doğurmasın?..

Yaşamak lâzımsa, neden üremiyelim?.. Niçin ölelim?...

Dr. ZEKİ CEMAL

Mektepliler müsabakası

İktısat programı

49 uncu haftanın 5 inciliğini Darüşşafaka lisesinden 164 Akif Remzi B. kazanmıştır. Yazısı şudur:

"İktısadî faaliyetimize yeni bir istikamet verecek olan yeni iktısadî programın Heyeti Vekilece tetkik ve müzakere edilerek intacı bu haftanın en mühim haberidir. Ciddî bir tetkik ve tetebbü mahsulü olan bu proje, bilhassa iktısadî işlerde daha müsbet netice ler elde etmek üzre memleketimiz için muayyen bir iktısadî sistem tesisi lüzumundan mülhemdir Programda tediye müvazenemizde ehemmiyeti haiz bütün unsurlar, nazari itibara alınmıştır.. Memleketimiz her şeyden evvel bir ziraat memleketi olduğundan iptidaî mevada ve istihsal eşyasma çok ehemmiyet verilecektir. Müvazenenin temini için ithalâtı mümkün olduğu kadar azaltmak, ihracatı ise vâsi mikyasta çoğaltmak lâzımgelecektir.

Bunun için sermaye, sây, faiz ve kredi gibi istihsal şartları tetkik edilecektir.

Memleketimizin en mühim serveti olan hayvanlarımızı ıslâh etmek ve çoğaltmak hususunda da çok mühim tedbirler ittihaz edilmiştir. Bakımsızlık yüzünden evsafı bozulan "feresiye grupu,, nun evsafını ıslah etmek ve mevcudunu arttırmak suretile ordu, memleket nakliyeciliği ve ziraat işlerinde nâfi bir hale getirmek için uğraşılacaktır. Bu maksatla damızlık bulmak naktî şeraiti ıslâh, yetiştiricileri teşvik ve himaye ederek hayvan ithaline mâni olmak, hârâları tevsi ve hayvanların yemlerini ıslâh etmek gibi çok mühim tedbirler alınmıştır. Bu sayede büyük bir millî servetimiz hakikî inkişaf devresini bulacaktır. Diğer taraftan tiftik keçilerinin ıslâhı, tavukların teksiri, yumurta ihracatının inkişafı çareleri tesbit edilmiştir. Buna mümasil daha bir çok noktalar büyük vukuf ve dikkatle gözden geçirilmiştir.

Görülüyor ki "İktısadî program,, da en ufak istihsal unsurları bile hesaba katılmıştır....

Hiç şüphe yok ki böyle ciddî bir program, Türkiyede ilk olarak vücude getirilmiştir. Bunun tatbikile memleketimizin mâmur, halkımızın mes'ut ve müreffeh olacağı muhakkaktır.

Zaten halka istinat eden bir Cümhuriyetin en büyük gayesi de budur...,,

Haftada bir ilân sütunları

Gazetelerde okunacak bir şey bulamadığım zamanlar ilân sütunlarına göz atarım. Bu sütunlar sanki bir aynadır:

Bütün bir şehrin alım ve satım hayatını çırılçıplak gösteren parlak bir ayna.. Meselâ, bu sütunlara bakarak, memlekette kaç nevi rakı çıktığını, günde kaç ev sahibinin kiracı ve kaç kiracının ev aradığını, nelerin satışa çıkarıldığını kolaylıkla öğrenir ve daha ne hoşumuza gidecek şeyler bulup, saatlerce oyalanabiliriz.

İşte size bir sinema ilânı ki şöyle başlıyor:

Halkımızın göz bebekleri...

Merakla alt tarafını okuyorsunuz:

"... John Jilbert, Joan Kravfort ve Anita Paj'ın.....,,

Halkımızın gözbebekleri kimler olduğunu şimdi anladınız mı?

Bir de şu ilâna bakınız:

.... Şerefine bu akşam
.... İştirakile büyük
Gala müsameresi...

Sinirlendiğim lâflardan biri de bu "Gala,, dır. Bilen bilmiyen söyler. Ortada bir Gala'dır gider. Sanki Türkçede hiç mukabili yokmuş gibi...

Ayni ilânın biraz aşağısında:

"...ailevî düettolar, alaturka danslar!...,,

Görmiyen canlara ne mutlu.. Değil mi? İlânlar içinde klişe haline gelmiş olanları vardır:

"... vapuru ... günü ... rıhtımından hareketle Zonguldak, Bartın, Kurucaşile... iskeleleri ne uğrıyarak .... gidecek ve gene ayni İskelelere uğrıyarak dönecektir.,,

İlk satırından hangi daire malı olduğunu derhal belli edenler vardır:

.... Hanımın istikraz eylemiş bulunduğu mebaliğ mukabilinde idaremiz uhtesinde vefaen mefruğ bulunan ... de ... sokağında atik .... cedit ... numaralarla murakkam bir bap dükkânın tamamı...,,

Emvali eytam, yahut Mahlûlâtı vakfiye idaresinden verildiği ne kadar belli değil mi?

Sonra o ikraz iştikraz ilânları da az kelime ile çok mânâ ifşa eder nevidendirler:

"Emlâk mukabilinde ehven şaraitle para verilir...,,

Bu "ehven,, e dikkat buyruluyor mu? Adeta "ehhem!,, der gibi bir şey...

İlânların yüreğe dokunan, içsızlatanları da vardır, İşte size bir misal:

Acele satılık hane

Bu, yok pahasına satılık demektir. İlân sahibi:

— Ey fırsat düşkünü... demek istiyor, borç bini aştı. Alacaklılar kapıyı aşındırmağa başladı.. Evimi satışa çıkardım. Kapanın elinde kalacak. Gel, şu kelepiri kaçırma!..

Bütün bir sahifeyi kaplıyan ilânlar vardır. Bunlar, bana yüz lük banknotla cıgarasını yakan harp zenginlerini hatırlar.

Sahifenin ortasında sefihçesine bir başlık... Şurada burada bir kaç küçük klişe...

İşte ilân dediğiniz böyle frapan olmalı.

Ötede, gazetenin bir kenarında sıkışıp kaybolmuş zavallı ilânlar da vardır:

"Nüfus tezkeremi ziyaa uğrattım. Yenisini çıkartacağımdan.....,,

"Tatbik mühürümü kaybettim. Kimseye deynim olmadığımdan....,,

Müzayede ile satış ilânları da oldukça firaklıdır.

"..... ait bilcümle eşyalar.. Lui Kenz karyolalar, Viyana yemek takımı, akaju çay masası, aynalı dolap, bronz karyolalar, portmantolar.... Pey sürenlerden.....,,

Sonra o tavuk ve domuz yetiştirmek için kiralık çiftlik arayan, Cenubî Anadoluda yapacağı seyahat için kadın arkadaş peylemeğe kalkanlar; kaşı göze, böyle böyle diye tarife girişerek gazetelere çöpçatanlık etirenler..

İlân sütunlarında daha bunlara benzer neler yoktur ki!...

M. Salâhaddin

Hikâye

Süt hırsızları

Kadir Ağa sürüsünü yaylaya göndermişti. Zaten kasabadaki bütün zengin çifçiler, mevsim gelince hayvanlarını bir çobana vererek yaylaya çıkarırlardı.. Kadir Ağa da bütün ineklerini, öküzlerini kayunlarını Şaban Ağaya emniyet etmiş ve sütleri her gün sağıp karısile kasabaya göndermesini söylemişti. Fakat şayanı hayret değil mi, iki üç gün sütler muntazam geldiği halde, ondan sonra, eksilmeğe başlamıştı. Kadri Ağa bunu pek merak ediyordu. Sütlerin eksilmesi neye hamledilebilirdi? Bunları her halde birisi çalıyordu. Ama Şaban Ağa da emniyetli bir çobandı. Her halde böyle işler yapmazdı. Lâkin insanlara inan olmaz ki...

Kadir Ağa Şabanın karısına fena halde çıkıştı ve haykırdı:

— Bu sütler ne oluyor?..

— Bilmem!.

— Nasıl bilmezsin? Sütler eksilir de farkında olmaz mısın?..

— Kırmızı benekli inek hiç süt vermiyor!..

— Tahaf şey!. Bu da ne demek? Halbuki bu çok sütlü bir inektir.

— Evet, amma sağıyoruz, sağıyoruz hiç süt çıkmıyor...

Kadir Ağa kızmıştı:

— Öyle ise bu sütü çalan birisi var!.. diye bağırdı...

Kadıncağız başını öne iğmişti:

— Vallahi bilmem! diye mırıldandı....

— Nasıl bilmezsin, nasıl bilmezsin, öyle ise bunu bilen başka bir çoban bulalım!..

Kadın süklüm püklüm dışarı çıktı. Fakat Kadir Ağa merakta tan çatlıyordu... Kırmızı benekli ineğin sütünü kim çalabilirdi?.. Kadir Ağa, bunu öğrenecekti, karar vermişti..

O gün akşamı üstü atına atlamıştı ve doğru yaylayı boyladı. Çoban Şaban otlu bir yerde sürüyü gütmekle meşguldü. Efendisini görünce hemen yanına koştu.

Kadir Ağa Şabanı isticvap etmeğe başladı. Fakat o da aynı şekilde söylüyor, kırmızı benekli ineğin bir damla bile süt vermediğini tekrar ediyordu.

O gece gün karardıktan sonra Kadir Ağa bir ağacın altına uyuyan kırmızı benekli ineğin tarassut altına aldı.

Etrafta kimsecikler yoktu ve hayvancağız mışıl mışıl uyuyordu. Kadir Ağa bekledi bekledi. Fakat ne gelen ne giden vardı. Biraz geri yandaki koruda dolaştı sonra tekrar ineğin civarına geldi..

Bir de ne görsün?..

İneğin iki memesine...

... İki yılan sarılmış şapur şupur emip duruyorlar.

Ve inek te yılanların ağızlarını çobanların nasırlı ellerinde daha yumuşak bulduğu için hiç sesini bile çıkarmıyor, kemal keyifle uyumasına devam ediyor....

Kadir Ağa bunu görünce hemen silâhına sarıldı ve:

— Covvvv!.. Covvvv!..

İki el tüfeğini boşalttı...

Zaten müthiş nişancı idi. Uçan kuşu gagasından vururdu. Bu iki kurşun da boşa gitmemiş ve iki koca yılan kıvrıla kıvrıla yere serilmişti.

O zaman Kadir Ağa koşa koşa çoban Şabanın yanına gitti ve dedi ki:

— Haydi artık yarın kırmızı benekli ineği sağ!.. Bol bol süt bulursun.

Nakleden
MÜMTAZ FAİK

"Milliyet,,in edebî romanı: 78

DÜĞÜN GECESİ

Bürhan Cahit

Mesele mühimdi, ortada iki bin beş yüz lira dönüyordu.

Banko diyen şeker tüccarı kâat almadı.

Cevdet Beyin elinde bir dama bir üçlü vardı.

Bir kâat aldı kapattı.

Ötekiler de değiştirdiler.

Hâle zorluyor, aman çabuk aç, Cevdet Bey diye yalvarıyordu.

Herkes açtıktan sonra Cevdet Bey ağır ağır ikinci kâadı file etti. Bu bir beşli idi. Ve ondan başka sekizli yapan da olmamıştı.

Kropiyenin uzun, tahta gelberisi beşer yüz liraları toparlandı, fiş şıkırtıları, kâat para fısıltıları Cevdet Beyin önünde nihayet buldu.

Galip Bey heyecandan kıpkırmızı olmuştu. Hâle Cevdet Beye teşekkür ediyor, bütün masa halkı Cevdet Beyin önünde biriken binlerce liraya hasretle, hürmetle bakıyorlardı.

Galip Beyin bütün neş'esi kaçmıştı. Kalkmak istedi, fakat Ahmet Sami onu bırakmadı.

—Oyna monşer, oyna, diyordu, istersen yalnız benim hesabıma oyna!

Bu şart onun izzeti nefsine dokunmuştu:

— Yine ortak gideriz, fakat şans kaçtı monşer! diyordu.

Yine devam ettiler. Fakat dört müttefikin şansı masanın üstünü harman yerine çevirmişti. Şeker tüccarı, Musevi madam, şans ümidile tekrar masaya oturan Ermeni banger hepsi silkindiler, hafiflediler. Cep-lerindekini verdiler ve kalktılar.

Bir buçuk saat sonra Cevdet Beyin önünde on bin üç yüz şukadar lira birikmiş, Galip Bey Ahmet Samiye sekiz yüz lira borclanmıştı.

Ve iki saat süren bu partide Ahmet Sami iki bin liradan fazla vermişti. Onun bütün ısrarına rağmen Galip Bey artık duramadı, kalktı.

— Sekiz yüz liranı yarın gönderiyim, azizim, dedi. Üzerimde para kalmadı.

O işi alaya bozdu:

— Haydi canım oyun bu, farzet ki ben yalnız kaybettim, ne ehemmiyeti var.

Masanın karşı tarafında kazançlarını taksim etmekle meşgul müttefiklerAhmet Saminin bu cevabını işittiler. Bilhassa Hâle derhal kaşlarını çattı. Hisseler çabuk ayrılmıştı. Hâle hiç sermaye bile koymadığı halde üç bin yedi yüz lira kazanmıştı.

— Ne zahmetsiz şey diyordu. Haydi, siz ne ise ellişer lira koydunuz ya ben!

Nusret Bey güldü:

— En büyük sermayeyi siz koydunuz hanımefendi, dedi; şansınız!

Ötekiler tasdik ettiler. Hâle taşması kolay olsun diye Cevdet Beyin bin ve yüz liralıklarla değiştirip verdiği üç bin yedi yüz liranın bin lirasını derhal karşısında yeisli, yeisli duran Galip Beye uzattı:

— Al Galip, masaya hesabın varsa ver:

—Hayır, dedi. Galip Bey, masaya yok, fakat Ahmet Sami Beye var. Maamafih ona verelim de ben sana borçlu olayım.

— Al monşer, kumar borcu yirmi dört saat kalmaz derler. Bizimki dört dakika da kalmasın.

O almak istemedi, fakat Galip Beyin ısrarı karşısında mukavemet edemedi. Aldı. İki yüz lira iade etti.

Şimdi ayakta toplanmışlar şanstan, tesadüflerden, büyük kumar hatıralarından bahsediyor, bir sene evvel yine klüpte, bir poker partisinde güzel bir hanımefendinin valeden çıkardığı kare ile iki bin beş yüz liralık bir rest çektiğini söylüyor, pokerin bütün oyunlardan daha eğlenceli ve heyecanlı olduğunu münakaşa ediyorlardı.

Ahmet Sami bütün bu mükâlemeleri dinliyor, şimdiye kadar bu oyunları niçin öğrenmediğine kızıyor, bu âleme ısınmak, onlarla kaynaşmak için eğlenceleri derhal öğrenmek lâzım geldiğine karar veriyordu.

Geç vakte kadar bahçede oturdular. Bir iki saatlik ortaklığın verdiği hususiyetle Galip Bey, karısının alâkadar olmamasına rağmen Ahmet Sami ile meşgul oldu.

Sabaha yakın onlar avdet ettiler. Cevdet Bey odasına çıktı.

Bu balo gecesinin sonunda Nizamdaki köşküne yalnızca avdet eden Ahmet Sami kendisini gittikçe meşgul eden Hâle ye biraz daha yaklaştığına kanaat getirdi.

Artık onları bir ahbap gibi bir akşam yemeğe davet edebilirdi.

* * *

Haziranın ışıklı geceleri başladı. Ada gündüz şiddetli sıcaklardan hümmalı bir hasta gibi nöbet geçiriyor, fakat geceleri bütün serinliği, çiçekleri, kokularile bir cennet hayatı yaşıyor.

Akşama kadar kızgın güneş altında yanan kavrulan çamlar gece olunca havaya ferahlık verici bir koku veriyor, çıplak dağ yamaçları yeşil gölgeler oluyor, ay bu dalga dalga yükselen çam ormanlarını gümüş telli bir fileye almış gibi kurşunileştiriyor.

Ve geceleri mehtap seyri için kafile kafile herkes (Diyaskalos) a çıkıyor, büyük tur yoluna gidiyor. Her çamın altından bir aşk şarkısı, her dağ yamacından bir sevda teranesi işitiliyor.

Bu akşamlardan biri için Ahmet Sami zengin birmotör âlemi tertip etmişti. Dostlar ve ahbaplar için tertip edilen bu eğlenti limanın en güzel ve en büyük istimpotlarından birinde hazırlanmıştı.

Bu âlem eski zaman paşalarının yaşadıkları, sazlı, sözlü bir âlemdi. İstimpotun baş tarafında mükemmel bir alaturka saz, ortada çok zengin bir büfe vardı. Altın palasın üç garson hizmet ediyordu.

Ahmet Sami bu ziyafeti sırf Hâle ile biraz daha dost olmak için tertip etmişti. Fakat onlara bütün diğer ahbapları gibi davet etmekten başka çare kalmadı. Çünkü bütün gayretine ve hatta tesadüflerin yardımına rağmen genç kadınla samimî ve teklifsiz olamamıştı. Onlara yolladığı davetiyede, daima beraber bulundukları ahbaplarile beraber bu eğlentiye şeref vermelerini rica ediyordu.

Davetnameyi aldıkları zaman Hâle Galip Beye sordu:

— Kimler var, başka anlatmısın?

Küçük bir tahkikat yapıldı. Nusret Bey o gün İstanbula

(Bitmedi)

Asabî hastalıklar

Romatizma, Siyatik, Nevralji V. S.
Artritzm, Cilt hastalıkları Ekzamalar V. S.

YALOVA

Kaplıcalarında iyileşir.

Fiatlar: Oteller, 1—6 Liraya kadar
Yemek, 225—500 kuruş

1 MAYIS

BUYÜK
TAYYARE PİYANGOSU

8, INCİ TERTİP 4, ÜNCÜ KEŞİDE

11 MAYIS 1930

Keşideler; Vilâyet, Şehremaneti, Defterdarlık, İş, Ziraat, ve Osmanlı Bankaları Murakıpları ve halk huzurunda yapılır.

Büyük ikramiye
45.000 Liradır

Her keşidede çıkan numaralar tekrar dolaba konmaz

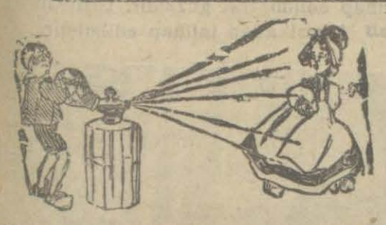

PERTEV
KOLONYA SULARI

GÜLHANE KLİNİK DERSLERİ

Dahiliye Kliniği muallimi ABDÜLKADİR LÜTFİ BEYİN

Yeni harflerle intişar eden bu eseri

Sillürrie, Astma, Perikarditler, deveran natemamiyeti, fakrüddemler, yerkan ve tedavileri **hakkında** en yeni malumatı **çok güzel ve mütenevvi** Riye Radyografilerini **havidir. Ikbal kütüphanesinde bulunur. Fiatı 3 cildlisi 3,1-2 liradır.**

Ispirtolu içkiler inhisarı İstanbul Başmüdürlüğünden:

Çilingir Oğlu Yakop Efendiden aranılan rakı cezasının tahsili zımnında Karagümrükte Dragman sokağında kâin 40 numerolu bir bap fırın 21/4/930 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle mevkii müzayedeye vazedilmiştir. Pey sürmek ve şeraiti müzayedeyi anlamak istiyenlerin Galatada Hüdavendigâr hanında ikinci katta Müskirat inhisarı İstanbul Baş müdüriyetine müracaat eylemeleri ilân olunur.

Darülfünun emanetinden:

Nisanın 24 üncü perşembe günü saat (4,5) dört buçukta coğrafya enstitüsü konferans salonunda profesör Huntington tarafından (Beşerî coğrafya noktai nazarından göçebe milletlerin fütuhatı) adlı bir konferans verilecektir. Herkes gelebilir.

Erzak ve levazımı saire munakasası

Yüksek orman mektebi rektörlüğünden:

Mektebimizin Mayıs 930 gayesine kadar erzak ve levazımı sairesi kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur. Taliplerin şartnamelerini görmek üzere hergün münakasaya iştirak için de yevmi ihale olan 30 Nisan 930 Çarşamba günü saat 14 te Defterdarlık binasında müessesatı ziraiye mübayaat komisyonuna gelmeleri.

8,000 Kilo üstüvani direk satılması

Tütün inhisarı Umum müdürlüğünden:

Cibali fabrikasında mevcut takriben 8,000 kilo muhtelif eb'atta üstüvani direk pazarlıkla satılacağından taliplerin her gün gidip fabrikadada mezkûr direkleri görmeleri ve pazarlığı için 28-4-930 pazartesi günü saat 11 de yüzde yedi buçuk teminatı muvakkatelerile Galatada mübayaat komisyonunda bulunmaları.

* * *

Bir adet planya tezgâhı satılması

Tütün inhisarı umum müdürlüğünden;

Cibali fabrikasında mevcut bir adet planya tezgâhı pazarlıkla satılacaktır. Taliplerin her gün gidip fabrikada tezgâhı görmeleri ve pazarlığı için 28-4-930 pazartesi günü saat 10,30 da Galatada mübayaat komisyonunda yüzde yedi buçuk teminatı muvakkatelerile bulunmaları.

TERAKKİYE KARŞI MÜCADELE ETMEYİNİZ

SERVİS

FORDSON satışları daima FORDSON servisleri ile beraberdir. Bütün resmi FORDSON acentaları traktörünüzü alâkadar edecek her husus için izahat vermek ve yardım etmekle bahtiyar olacaktır.

Yeni FORDSON traktörü az bir masrafla daha seri, daha itinalı ve daha fazla iş yapabilmeniz icin vücuda getirilmiştir. Tarlalarınızda kadim usulleri tatbik etmeyiniz. Kürei arzda çiftçilerin kâffesi artık FORDSON'u istimal ediyorlar. Çünkü ziraat makinelerinin harlkası denmeğe seza alan bu makine istihsal masarifini mahsus bir sürette azaltıyor.

En yakın FORDSON acentasına müracaat ediniz, Size meccanen tecrübede bulunmasını isteyiniz. O vakit FORDSON'suz geçecek her günün sizin için vakit ve nakitte ne kadar zararı mucip olduğunu takdir edeceksiniz.

Kolaylıkla temiz mazutla işleyecek bir hale gelebilir ve size işletme masrafından % 500 kazandırır

Fordson

FORD MOTOR COMPANY EXPORTS INC.

Seyrisefain

Merkez Acentası; Galata köprü bcasında, Beyoğlu 2362 Şube aentesı: Mahmudiye Hanı altında Istanbul 740

Mudanya postası

Cuma, Pazar, Slaı, Çarşamba günleri Idare rıhtımından 9 da kalkar.

ANTALYA postası

(İNEBOLU) vapuru 27 Nisan pazar 10da Galata rıhtımından hareketle İzmir Küllük Bodrum Rados Fethiye Finike Antalyaya gidecek ve dönüşte mezkûr iskelelerle birlikte Andifli, Kalkan Sakı'za uğrayarak gelecektir.

Trabzon İkinci postası

[Reşitpaşa] vapuru 24 nisan Perşembe akşamı Galata rıhtımından hareketle Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Ünye, Fatsa, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize Hopa'ya gidecek ve pazar iskelesile Rize, Sürmene, Trabzon, Polathane, Tirebolu, Giresun, Ordu, Fatsa, Samsun, Sinop, İneboluya uğrayarak gelecektir.

İzmir sür't postası

(GÜLCEMAL) vapuru 25 Nisan cuma 14,30 da Galata Rıhtımından hareketle Cumartesi sabahı İzmir'e gidecek ve pazar 14,30 da İzmir'den hareketle pazartesi sabahı gelecektir. Vapurda mükemmel bir orkestra ve cazbant mevcuttur.

İdareye ait olup Haliçte Fabrika önünde demirli bulunan Akdeniz vapuru halihazırile bulunduğu mahalde satılacaktır. Beş bin isterlinde talibi uhdesinde bulunan işbu vapura fazlasile talip olanlar varsa vapuru görmek için her gün fabrika müdüriyetine şartnameyi görmek için de levazım müdüriyetine müracaatları yevmi müzayede 30-nisan-930çarşamba günü olup müzayedeye iştirak edecekler yüzde 16 nisbetinde teminat akçelerile saat 14 te levazım müdüriyetinde hazır bulunmaları.

SADIKZADE BIRADERLER VAPURLARI
KARA DENIZ MUNTAZAM VE LÜKS POSTASI

İnönü vapuru 27 Nisan PAZAR

günü akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Ünye, Giresun, Trabzon ve Riz iskelelerine azimet ve avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkecide Mes adet hanı altında acentalığınça müracaat. Telefon: Istanbul 214

BARTIN POSTASI

Sulh vapuru 24 Nisan Perşembe günü Sirkeci rıhtımından hareketle (Ereğli, Zonguldak, Bartın, Kurucaşile, Cide) iskelelerine azimet ve avdet edecektir.

Yük ve yolcu için mahalli müracaat: Sirkeci salonu karşısında Mizan Oğlu Han No: 2 Telefon Istanbul 354

TAVİLZADE VAPURLARI
Ayvalık Ekspresi

T.Z Selâmet vapuru

Nisanın 24 üncü perşembe günü akşamı saat on yedide Sirkeci rıhtımından hareketle Gelibolu, Çanakkale, Küçük kuyu, Altın oluk, Edremit, Burhaniye, Ayvalık iskelelerine azimet ve avdet edecektir Yemiş Tavilzade biraderler. Telefon Istanbul 2210

Devredilecek ihtira beratı

Makine yağları imalinde islâhat hakkındaki ihtira için Sinai Umum Müdürlüğünden istihsal edilmiş olan 15 Mayıs 928 tarih ve 718 numerolu ihtira beratı hakkı bu kere ahere ferağ ve icara verileceğinden satın almak ve va isticar etmek arzusunda bulunan zevatın İstanbul yeni postahane arkasında Türkiye Hanında 18-22 numerolarda HANRI VALTER ISTOK efendiye müracaat eylemeleri ilân olunur.

Dr. Horhoruni

Beyoğlu Mektep sokak No 35 muayene saba'tan akşama kadar.

Sanatorium **REKAWINKEL**

Asabilerle hali nekahatte bulunanlar için hususî ve en asrî ilâçlar, ısıtma ve dimağî hastalıklar ve sairenin tedavisi. Viyanadan 3/4 saat mesafede şayanı hayret bir orman içinde. Bütün sene açıktır. Dört tabibi vardır. Mükemmel pansiyonun fiatı 20 şilinden itibaren.

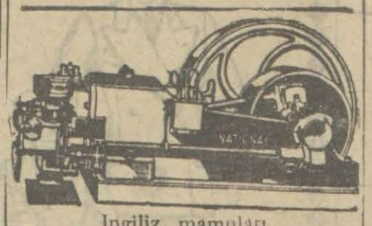

Ingiliz mamulatı

"NASYONAL,, MOTÖRÜ

Mazot ve mangal kömürü ile müteharrik gayet sade, iktisadî ve fiatı her türlü rekabetten aridir. Tediyetta teshilât. Her zaman teslime amadedir. Tafsilât için Galatada Perşembe pazarında Arslan Hanında 1-5 numaralarda

IZAKINO ARDITI

müessesesine müracaat olunması.

Bir adet kamyonet

Türkiye Sanayi ve Maadin Bankasının Bakırköy Bez Fabrikasında bulunan bir adet yolcu ve yük nakliyesine elverişli bir buçuk tonluk Kamyonet pazarlık suretile satılacaktır.

Taliplerin her gün mezkûr kamyoneti fabrikada görmeleri ve 1 Mayıs 930 Perşembe günü saat 10,30 da % 7 1/2 teminatı muvakkatelerile Bakırköy Bez fabrikasında bulunmaları.

INKIBAZ
MİRATON PASTİLLERİ
CHATEL-GUYON menba'nın tabii emsalile
Latif ve Kâbil bir müteyyindir

MAMA

Dr. H. ŞİNASİ

Yavrunuzun en sıhhî gıdasıdır.

İngilterede kazanmış oldukları birinci mükâfattan sonra

Filips (PHILIPS) Radyoları

Çekoslovakyada daha **iki** parlak muvaffakıyet kazanarak 200 kişiden mürekkep bir hakem heyetince

Dünyanın En mükemmel
RADYOLARI

olarak tasnif edilmiştir.

İşletmek için:
Fişi cereyana takmak, bir tek düğmesini çevirmek
KAFİDİR

Umumî vekilleri:
Helios Müessesatı

Galata Hezaran Han No 14, Posta kutusu Galata 400

MEYVE tozu gayet tatlı tabii müleyyin, sekersiz ve tuzsuz madeni müshildir. Eno's "Fruit Salt" tabii hazmı temin ve barsakları serbest tutar. Baş ağrısı, bulantı ve keyifsizliğe karsi müessirdir.

Sabah ve akşam bir su kadehi derununde bir kahve kaşığı alınır.

BILÜMUM ECZANELERDE SATILIR

"Fruit Salt" ve "Eno" isimlerile etiketi fabrikanın alâmeti farikasıdır

İSTANBUL VİLAYETİ

DEFTERDARLIK ILÂNATI

Haliç İskelelerinde mazbut ve mahfuz 242 adet saplık 35 eski okka şimşir 10 adet gürgen direk bir adet çam seren 10 adet çam 843 adet köknar 35 adet meşe 145 adet kayın kerestesi ve 60 adet köknar lâtası olmak üzre 9 kalem orman emvali 27/4/930 pazar günü ihale edilmek üzre müzayedeye çıkarılmıştır, taliplerin yevmi mezkûrda saat 3 te defterdarlık binasındaki ihale komisyonuna müracaatları ilân olunur.

* * *

Yenikapı ve Kumkapı iskelelerinde mazbut ve mahfuz cem'an 2265 kilo meşe ömürü 27/4/930 pazar günü ihale edilmek üzre müzayedeye çıkarılmıştır, taliplerin yevmi ihalede saat üç te defterdarlık binasındaki ihale komisyonuna müracaat eylemeleri ilân olunur.

* * *

Bakırköy mal müdürlüğünden:

Bakırköy Kalitarya kariycsinde hazinei maliyeye ait on oda gazino ve bahçeyi havi otel bir sene müddetle kiraya verilecektir. Tahmin edilen senevi bedeli icar 720 liradır. % 7/5 pey akçesi icar muamelesi 10 Mayıs 930 Cumartesi günü saat on beşde Bakırköz Mal müdürlüğünde yapılacakur.

* * *

Bakırköy mal müdürlüğünden:

Bakırköyünde Kalitarya kariyesinde hazinei maliyeye ait dört oda bir sofa bir mutbahı havi hane. Tahmin edilen senevi bedeli icar 84 liradır. %7/5 pey akçesi, icar muamelesi 10 Mayıs 930 Cumartesi günü saat on beşde Bakırköy Mal müdurlüğünde yapılacaktır.

Çatalca satınalma komisyonundan:

Hadımkâyünde bulunan kıt'at ihtiyacı için kapalı zarf usulile Un münakasaya konulmuştur. Kat'i ihalesi 14 mayıs 930 çarşamba günü saat 14 tür Taliplerin teminat akçeleri ve icap eden vesaik ile Hadımköyünde satın alma komisyonuna müracaatları.

ESKİŞEHİR

BÜYÜK PORSUK OTELİ
LOKANTA — GAZİNO

Vasi salonları — Bahçesi — Taraçası — Birinci sınıf servis — Kalorifer — Elektrik — Telefon — Banyo — Medeni konfor.

Odalar: 1,1/2—2,1/2—3.1/2 Lira

Telgrafla odalarımızı temin edebilirsiniz. Porsuk Eskişehir.

Karyolaya ihtiyacı olanlara
Asrî Mobilye Mağazasına

siyah, lâke ve bronz karyoların her boyu ve her nevi gelmiştir,

Her çeşit mobilya bulunur. Fiatlar rekabet kabul etmez derecede ehvendir. Bir ziyaret kâfidir.

Adres: İstanbul Fincancılar yokuşu No 27 Tel. İst.3407

AHMET FEVZİ

BİN SÖZ
BİR RESİM

GÜNÜN SİNEMASI
Milliyet

PERŞEMBE
24 NİSAN 930

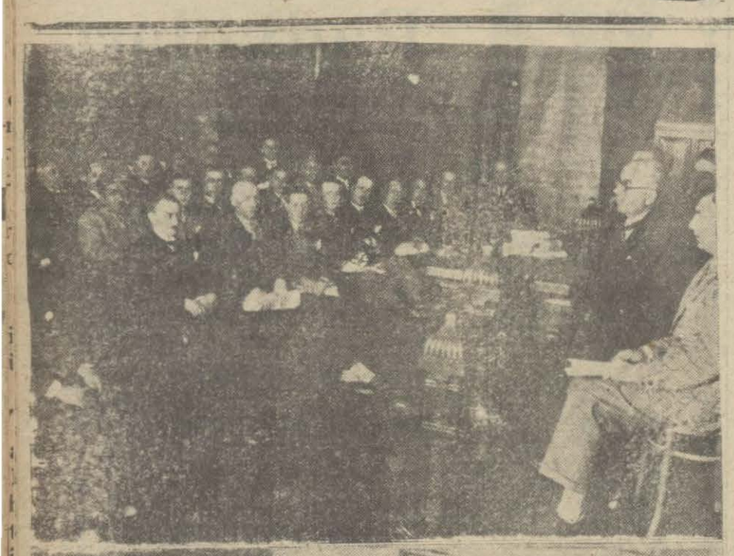

Ankarada aktedilen sanayi kongresine ait iki intiba

Bu resim Fransa çekirge mücadelesini gösteriyor. Yukarıda görülen üç çekirge tabii cesametindedir. Diğer taraftan Mısırda da çekirgelere karşı şiddetli bir mücadeleye mecburiyet baş göstermiştir.

Bu iki kız Amerikada intihap edilmiş iki güzeldir. Biri Miss Panama, diğeri de Şimali Amerikadan intihap edilmiştir.

Çoriuda ilk mektep çocukları bir tenezzüh esnasında muallimleri Şahin ve Avni Beylerle birlikte

Ankarada resmi küşadı icra edilen çocuk bahçesinde davetliler

Balmumundan adamlar kimler?

Bu resmin Londrada toplanan bahri konferanstaki murahhasları gösterdiğini söyliyeceksiniz? Evet... Fakat bir farkla... Londrada bir sanatkâr konferanstaki baş murahhasların balmumundan heykellerini yapmış, bunları bir de masa başına oturtmuştur. Bu heykeller Londrada müzeye konmuştur. Bu fotograf balmumundan yapılmış murahhasları gösteriyor.

Mahlûlât Müdüriyetinden:

Bidayeti ilân 16-4-930 hafta (2)
Nihayeti ilân 14-5-930 çarşamba

Kıymeti muhammenesi Lira	kuruş		Dosya No.
30	94	Üsküdarda Hacehasna hatun mahallesinde Tabakhane sokağında 1 No.ile murakkam 320 arşın terbiinde tabakhane arsasının 16 hissede 1 hissesi	

Bidayeti ilân 9-4-930 hafta (3)
Nihayeti ilân 7-5-930 çarşamba

Kıymeti muhammenesi Lira	kuruş		Dosya No.
2433	60	Cibalide Üskübi mahallesinde bostan hamamı sokağında 4056 arşın miktarında 5 No. ile murakkam bir kıt'a bostanın tamamı, arsası.	A. 958
184	40	Kasımpaşada Nalıncı Hacıhasan mahallesinde ve caddesinde muhterik cami arsası muhtevi olduğu duvar taşlarile beraber tamamı.	M. 279
161		Üsküdarda Selmanağa mahallesinde Bülbüldere caddesinde 53 arşın terbiinde Hamza Çelebi mektebi hocasına meş rute hane arsasının tamamı.	M. 317

Bidayeti ilân 2-4-930 hafta (4)
Nihayeti ilân 30-4-930 çarşamba

Kıymeti muhammenesi Lira	kuruş		Dosya No.
700		Edirnekapıda Hacımuhiddin mahallesinde Sulu kule caddesinde 14-16 cedit ve 16 atik No. harap tahtında ahırı müştemil iki odadan ibaret kâgir hanenin tamamı.	
400		İstinye karyesinde Kürkçübaşı mahallesinde Çayır caddesinde kâin ve 200 zirâ arsa üzerine mebni tahtında 46 ve ittisalinde 50 numaralarla murakkam iki dükkânı müştemil ve dershane 1 oda ve helâ ve küçük bahçeyi havi 48 numaralı ahşap mektebin tamamı.	474
4842		Beyoğlunda Amerika sefareti ve Kohot oteli arkasında 14 harita numaralı ve 538 zirâ miktarındaki arsanın tamamı.	14
800		Fatihte Manisalı Mehmet paşa mahallesinde Atpazarı caddesine 63 numaralı kârgir dükkânın tamamı.	4475
584		Kumkapıda Kürkçübaşı Süleymanağa mahallesinde İskele caddesinde 12 numaralı iki odayı havi kâgir dükkânın 120-40 hissesi.	1173

Balâdaki emlâki mahlûle dört hafta müddetle âlenî olarak müzayedeye konulmuştur. Müzayedeye iştirak edecekler kıymetin yüzde yedi buçuk nisbetinde teminat olarak dördüncü haftanın ihale günü saat 14 te kadar Çemberlitaşta İstanbul Evkaf müdüriyeti binasında mahlûlât kalemine müracaatları.

BEYLERLE ÇOCUKLAR İÇİN
En şık kostümler
Galata'da Karaköy'de börekçi fırını ittisalindeki büyük mahallebicinin üstünde
EKSELSIOR
Büyük elbise mağazalarında bulacaksınız
İngiliz biçimi kumaşlardan ve asri biçimde
KOSTÜMLER 16 1/2 liradan itibaren
güzel cins kumaşlardan spor vesaire
ÇOCUK KOSTÜMLERİ 6 liradan itibaren
her renkte empermeabilize
"MANDLEBERG„pardesüleri 24 1/2 liradan itbare n
en son modaya göre hanımlara mahsus fantazi kumaşlardan ve Trençkot dan MANTOLARIN en müntahap çeşitleri
EDİYATTA BÜYÜK TESHİLÂT

BAKTERİYOLOK
Dr. İHSAN SAMİ
Bakteriyoloji laboratuvarı
Umum kan tahlilâtı, Frengi noktai nazarından (Vaserman teamülü) kan küreyvat sayılması, tifo ve ısıtma hastalıkları teşhisi, idrar, balgam, cerahat, kazurat ve su tahlilâtı, Ultra mikroskobi ile frengi aranması, husus aşılar istihzarı.
Divanyolunda Sultan Mahmut türbesi No. 189 Telefon Is. 981

Müzayede ile satış

Nisanın 25 inci cuma günü sabah saat 10 da Mme J. COLOMBOya ait ve Beyoğlunda Tünel başında Tünel Hanın 3 numaralı dairesinde mevcut (Rusel mağazasının ittisalindeki kapu) nefis eşyalar müzayede suretiyle satılacaktır. Henri II uslubinde ve oymalı som cevizden mâmul müzeyen yemek oda lakımı, defa som cevizden mâmul 3 kapulu aynalı dolabı mükemmel yatak oda takımı, meşhur Meypl ve şürekâsı fabrikası mamulâtudan masif mavun mükemmel ameriken yazıhane, defa masif mavundan mamul Meypl fabrikası mamulâtı nefis kütüpane ve etajer, (Moreau) imzalı bronz bir heykel ile gayet güzel bir adet yeşil mermerden mamul kolon, Filemenkli bir artist tarafından imal olunmuş yağlı boya nefis bir tablu, İran, Portugez, Capon ve sair tabak ve vazolar hakiki (albatrı) dan mamul elektirik lamba, güzel bir çini soba, İngiliz halansuarı, beyaz maden şampanya kovası ve sair eşyayi beytiye. Saruh, Muskebat şiraz. Buhara ve sair halıları pey sürenlerden 100 de 25 teminat alınır.

Müzayede ile satış

Nisanın 25 inci Cuma günü sabah saat 10 da Pangaltıda Altunbakkal tramvay istasyonunda İcadiye sokağı ağzında Bıyıklıyan apartumanının 2 numaralı dairesinde bulunan eşyalar müzayede suretiyle satılacaktır. Onbir parçadan mürekkep müzeyyen asrî yemek oda takımı, genç kız için mükemmel beyaz lake yatak oda takımı, hakiki marokenden mamul kanape takımı ma örtü. Avrupa mamulâtı hakiki Amerikan yazıhane, döner koltuk, İstor'lı klasörler ve kütüphane, aynalı ve aynasız dolaplar, cevizden mamul büfe ve masa, buz dolabı, mükemmel bir çini banyo, kalorifer soba, perdeler, çini sobalar, elektrik bronz avize, tabak ve kadeh takımları, hayli karyolalar gaz ocağı ve furunu ve sair eşyai beytiye. Anadolu ve Acem halıları ve seccadeleri. yeni model nefis bir Alman piyanosu. Pey sürenlerden 100 de 25 teminat alınır.

Pangaltı sinemasında

Bu gece komik Şevki Bey Otello facıa 1 perde Kadın kurnazlığı komedi 1 perde.

25 ve 30 liraya
Ismarlama kostümler beyendirmek şartile
Eminönünde Kazmirci Ali Riza
MÜESSESATI hazır elbiseler ve pardesüler dahi gayet ucuz fiatla elden çıkarılmaktadır

En son sistem
Makinelerle çekilen

HER YERDE ARAYINIZ

BELSOĞUKLUĞU
Frengi ve Ademi İktidar
Dr. SITKI NECİP
Beyoğlu Parmak kapı tramvay caddesinde No 111

En son Amerikan usulüne tevfikan istihzar edilmiş bu diş macununu bir defa tecrübe ediniz. Her yerde bulunur

Madam Anna Yakovlevva
Paris seyahatinden avdetle getirdiği en son model şapkaları Beyoğlunda (Eski Bonmarşe) Turkuaz salonunun fevkindeki 292 numerolu apartimanında her gün teşhir eylediğini muhterem müşterilerine arz eyler.

BAKÜS RAKISI

Mes'ul müdürü Burhaneddin